

JA HEU SENTIT
el nou Atwater Kent Compact, amb
perforador, amb les famoses val-
vules Pentode? La seva potència i
màxima selectivitat us deixaran sor-
presos. No s'ha construït res que
l'iguali.

Atwater Kent Radió
AUTO ELECTRICITAT, S. A.
Diputació, 234. — Barcelona

NOVETATS PER AL BANY I LA PLATJA

CAUTXÚ CATALÀ

CORTS CATALANES 615

La capacitat d'autonomia

Entre els més vells arguments contra les reivindicacions autonòmiques o independentistes d'un poble, hi ha el de negar o posar en dubte la capacitat per al règim autònom. Aquest argument s'ha fet servir contra Irlanda, contra Polònia, contra els pobles balcànics, contra Catalunya...

Els anglesos unionistes o conservadors, per a oposar-se a aquell modest projecte de *Home Rule* proposat per Parnell en el darrer quart del segle passat i per Redmond en el primer quart del segle present, deien sovint que els irlandesos eren incapaces de governar-se ells mateixos i que l'autonomia d'Irlanda faria esclatar en aquella terra totes les violències i tots els crims. "La llibertat que demanen els irlandesos—s'afirmava—és la llibertat de lluitar ells amb ells i de matar-se". Hom evocava els records dels fenians i les horres del terrorisme dels pagesos. Era inútil que es digués, com deien els nacionalistes d'Irlanda, que l'ànima irlandesa no portava pas una doble dosi de pecat original, i que certes formes de la criminalitat a la illa verda eren conseqüència del règim de compressió i de dominació adoptat pels anglesos. Fins aquella frase irlandesa de violent humorisme, segons la qual els irlandesos havien de creuar a Irlanda tot allò que fos anglès menys el carbó, era presentada com una prova de la ferocitat irlandesa.

Molts d'estrangers, impressionsats per l'espectacle de la Irlanda tràgica i per les exclamacions dels polítics i dels periodistes de Londres, participaven de la por a l'autonomia irlandesa. Des del punt de mira liberal i gracies a la falsificació dels propòsits dels patriotes irlandesos, era explotada la qüestió religiosa. Un efectista Joe de paraules—*Home Rule is Rome Rule*—és a dir, el govern autònom és el govern de Roma, del Vaticà—era utilitzat per a presentar el moviment irlandès com un moviment de catolicisme reaccionari, i així que Parnell, com molts altres patriotes irlandesos, era protestant.

Els esdeveniments d'Irlanda durant la guerra i després de la guerra acabaren d'omplir de presagis sinistres l'esdevenidor d'una Irlanda autònoma o lliure.

re. Primer els *sinn-feiners*, després els separatistes intransigents d'Eamon de Valera, feren créixer l'eborronament davant les perspectives d'una Irlanda lliure. Noteu, de passada, que en aquells dies els sindicalistes irlandesos intervingueren declaradament i amb llur tàctica esportiva en la lluita per la llibertat nacional. Això era considerat com un motiu més per a profetitzar que l'illa es convertiria en un infern.

Prou sabem els errors, els excessos i les follies d'alguns irlandesos. Prou sabem els defectes polítics i socials del poble irlandès. Però creiem que cap poble no mereix la penalitat d'ésser políticament sotmès, i que la submissió estimula, agreuja i envorina els defectes racials. En el primer temps de l'Estat lliure d'Irlanda, la guerra civil i els atemptats personals tocaren encara de sang i d'oprobri l'"illa verda", que ha pogut ésser anomenada també "illa vermella". Però a despit de les condicions fatalment desfavorables en què ha hagut d'actuar l'Estat lliure, la situació interior ha millorat, els moments difícils semblen superats definitivament, i els irlandesos es governen ells mateixos, sense enyorar els funcionaris i els policies de la Gran Bretanya.

***

Hem posat l'exemple irlandès, perquè és el més característic. Podríem parlar de Polònia, la situació de la qual no és gaire brillant, però que pot trobar i trobarà el seu redreçament polític en la pròpia força. Podríem parlar de la sangonant tragèdia dels primers anys de la independència de Finlàndia i de les lluites posteriors. Els Estats nous o renovats ofereixen, com els vells, exemples de democràcia i de reacció, glòries i misèries, goigs i plans. Amb tot i l'obligació d'un aprenentatge més o menys dolorós, les nacions renascudes han demostrat que posseeixen capacitat per a governar-se. I si és veritat que aquestes nacions tenen dificultats i angúnies i hores greus, també en tenen, i no pas menys, les velles nacions que no han passat per un col·lapse històric i que han volgut governar i assimilar altres pobles.

A. ROVIRA I VIRGILI

COMENTARI

Els "coolis" del Yang-Tsé

En poques paraules, uns telegrames de la premsa han posat davant dels nostres ulls uns fets gairebé de magnituds apocalíptiques. Els "coolis" que treballaven en el reforçament dels dios del Lao-Yang-Tsé, es declaraven en vaga durant una mitja hora: demanaven un augment de salari d'uns quants xilings; petició que pot ésser molt bé que fos justa. Però en aquest endemà les aigües del riu no en feien de vaga. Van començar a infiltrar-se i a estovar els treballs de defensa; després ja és una paret que cedeix i un empostissat que cau: una catàstrofe immensa, amb el soroll d'un tro, envaeix la ciutat. Per últim, ja és la catàstrofe en la seva tràgica esplendor: una inundació que ateny setze províncies, amb cinquanta milions de persones; és a dir, una població, poc més o menys, el doble que tota la d'Espanya.

Aquestes dades no expressen amb tota l'elocúncia la destrucció dels camps, la desaparició de pobles i pobles; els habitants a la misèria, a la mort per fam davant els ulls; els milers i milers de cadàvers que infecten l'atmosfera i que afegeixen els rigors d'una epidèmia davant les altres calamitats; per tot arreu fam, desesperació, malaltia i ruïna.

Ni cal dir que els infelïcs i ignorants "coolis", i àdhuc llurs agitadors, fanàtics o murrís, tots plegats van ésser les primeres víctimes de l'esdeveniment provocat per llur laborer.

Car, els infelïcs, van oblidar que el destí de la humanitat és de lluitar contra una força: la Natura, la qual té les seves lleis i no s'entén de raons. Sobretot sent una profunda indiferència davant les qüestions socials i morals. Els homes, per aconseguir aquestes finalitats, sempre han de tenir present l'existència de les lleis naturals, o físiques, o econòmiques, i han de condicionar-les tot a elles; perquè si en volen prescindir més aviat hi perdreu: La Natura prescindeix de vosaltres.

Hem aï el que deuen pensar els esperits desencarnats dels "coolis" de Lao-Yang-Tsé, si, com creuen algunes teories metafísiques, la seva ànima flota damunt les inundacions que els mateixos han provocat. No sé si trobaran que és bon negoci, per amor d'uns quants xilings demanats en una hora inoportuna, haver assolit les dolçors de l'últim repòs, i haver arruïnat i mort de fam prop de 50 milions d'homes.

La catàstrofe de Lao-Yang-Tsé ha esdevingut a la Xina, molt lluny d'aquí; però no tan lluny com això. La Xina avui és molt prop de nosaltres; nosaltres també tenim una ciutat i una nació, Catalunya, que, de resultes dels maneigs d'uns quants demagogs, silenciosos durant el temps de la Dictadura de Primo de Rivera, comença de caure en ruïnes; és clar que la ruïna engolirà també els demagogs i les multituds que els segueixen. Però això no pot constituir cap satisfacció per a ningú i, encara menys, per a nosaltres, que estimem Catalunya per damunt de totes les coses.

I, de passada, no podem creure en una política exclusivament "de ventre" i encara poc intel·ligent i gens decorosa.—R. LL.

La commemoració de l'Estatut

"Mirador" ha publicat un article de Manuel Brunet preanunciant la commemoració de l'Estatut mitjançant la creació d'un jardí, d'un parc a cada poble de Catalunya d'una certa importància. La idea em sembla tan simpàtica que no dubto un moment en fer-la meua i, en la mesura de les meves forces, empenyer i mirar de provocar una campanya per fer-la triomfar.

Poc s'ha d'haver sortit pels pobles de Catalunya per estar convençut que els nostres pagesos, en general, no tenen als arbres aquell amor que els interessos de tots convé que hi tinguin.

L'arbre, a més d'ésser una nota bella en la visió del paisatge, és d'una utilitat innegable. Els pobles sense arbres no retenen la humitat de les pluges com els que tenen grans arbres i, freqüentment, se'ls veu amb muntanyes que ostenten la roca nua, la roca estèril, a conseqüència d'haver baixat les terres a les valls per manca del lligam de les arrels.

No tan sols les arbres boscànies són les que convé estimar, conservar i fomentar a les nostres contrades muntanyenques; convé, també, estimar el jardí, el parc de les viles: nota de color, atractiu imponderable del turista, gentil tradició de l'esperit de finesa del poble que el sàpida crear, conservar i engrandir per l'espai de la vista i la salut del cos.

Els voltants dels nostres pobles i de les nostres ciutats donen, de vegades, una visió desèrtica del paisatge; sobretot en aquest temps de l'any, l'atmosfera, incendiada pels raigs de sol, us reté l'aire i fa penosa la marxa. Convé que això desaparegui, convé que commemorant l'aprovació de l'Estatut de Catalunya, tots els Ajuntaments catalans que ja abans no hagin acordat i portat a la pràctica la idea de crear a la seva vila o ciutat un parc, ho facin amb l'amor i per les raons que els exposa l'escriptor Manuel Brunet.

Barcelona, la nostra ciutat gentil, té uns aïres encantadors, però convé, no obstant, no abandonar la sort de les nostres muntanyes properes a les exclusives mans de llurs propietaris, de vegades persones sense aquell esperit de ciutadania i sentit pràctic que l'ambient i la cultura donen als homes.

Hi ha propietaris—jo en conec—que tenen en un estat d'abandonament complet llurs terres. Hi ha moltes muntanyes pels voltants de Barcelona que van perdent llurs pols i llurs fonts; hi ha moltes muntanyes que han perdut la que les gror i olor enamoradissa de la ginesta, que tenen un aspecte pobre, que van pel camí de convertir-se en un desert on ni el ventallol podrà jugar amb l'herba fina.

Això s'ha d'evitar, s'ha d'evitar que els propietaris dels nostres bos-

cos, per quantitats insignificants, arrendin llurs terres per deixar-hi pasturar les cabres que hi ha encara a la nostra ciutat. La cabra és un animal que mata l'arbre, és implacable amb tota mena de plantes, és enormement perjudicial per als fins que nosaltres perseguim. La indústria de la llet de cabra s'ha d'organitzar als grans boscos.

A fi i efecte de conservar les nostres arbrades, ara que la Hisenda pública necessita noves fonts d'ingressos, jo proposo als nostres diputats que als propietaris de grans finques rústiques no cultivades que no comptin amb una quantitat d'arbres que els tècnics indiquin que poden tenir, se'ls duplicui o triplicui la contribució. No és una mesura contra la propietat la que jo proposo, és, senzillament, un mitjà contra els mals propietaris.

I, per donar exemple, per predicar amb fets, convidaria que l'Ajuntament de Barcelona, deixant d'imitar ciutats estrangeres de clima radicalment diferent, plantés arbres—més o menys corpulents—als nostres carrers de nova creació (Balmes i d'altres) a l'objecte que els ciutadans de Barcelona no patissin durant l'estiu de l'asfíxia que produeix l'atmosfera escaladada fortament pel sol en les nostres latituds.

I. BASSA-SAGRERA

FULL DE DIETARI

AL MARGE DEL PLEBISCIT PRUSSIA

El resultat del plebiscit prussià provocat pels extremitats a fi d'obtenir la dissolució de la Dieta on hi ha un predomini socialista, ha estat amplament comentat per la premsa i pels ciutadans que la llegeixen. També hi ha hagut al·lusions al fet que s'haguessin unit els comunistes i els nacionalistes, és a dir, l'extrema esquerra i l'extrema dreta, per obtenir la ensorrada d'una situació política que els feia nosa. Aquesta unió no sols corrobora un cop més la vella dita segons la qual els extrems es toquen, sinó que il·lumina amb una claror crua i desgrahable la perturbació de les intel·ligències i al corrupció de les voluntats que sembla ésser el dot de la nostra època.

Amb el sol propòsit de desfer una situació de govern s'uniexen homes que no tenen cap comunitat d'idees ni cap comunitat de sentiments. La qüestió és aturar l'edifici, volar-lo amb dinamita, esmicolar-lo. Un segon després de produir-se la catàstrofe, no sols es trenca l'aliança, sinó que ha de començar una lluita cruenta, sense llei, sense àrbitre, entre els dos ex-alíats.

Només eren d'acord en un punt: crear el caos. Només tenien un programa comú: tirar-ho tot a rodar. Després, després ja en parlarem ja en parlarem a trets, és clar, puix que sobre un terreny devastat per la catàstrofe dos absolutismes no tenen cap altre llenguatge entenedor que la violència.

Aquesta monstruosa disposició dels esperits en una terra com Prússia, tan treballadora per la cultura i tan amada d'ordre, ens demostra com són possibles en altres latituds menys visitades pel mestre d'escola, tota mena de conxorxes a base exclusiva d'engendrar grans desoris.

Així com s'escapen pel món els microbis de la grip o del còlera, d'engué de la guerra també s'escapen per Europa els microbis d'una altra epidèmia que es podria anomenar amb paraules gregues o llatines significant: fè en la catàstrofe, odi a la construcció laboriosa, devoció als enèrgums.

I la pitjor cosa és que quan l'epidèmia d'intensifica la posició més incòmoda i més perillosa és la dels que s'esforcen a mantenir-se'n incontaminats. Es troben entre dos focs, són simultàniament acusats de traïr ja dreta i l'esquerra. No agrada als grans burgesos nacionalistes ni als exaltats obrers comunistes. Guany qui guanyi, aquests esperits que desapareixen amb igual serenitat la idolatria de la pistola clauda i la del mauter oficial, l'espantapànics i el martinejanisme, seran maltractats.

A Alemanya, ara com ara, encara poden respirar. Veurem si els durarà gaire.

CARLES SOLDEVILA

Finestries

LA IDENTITAT DISSECCADA

Direm de quècom: "així via", si ens ofereix la doble seguretat de la persistència i del canvi.

L'anomenada "qüestió catalana", ha ofert de sempre, clarament, aquestes característiques. Els que la estona que no som de la primera volada, ens recordem de quan semblava a d'altres noms que una fantasia. Era un temps, aquell, que no hi havia sinó fantasmes en la vida pública espanyola; i, per comparança, una cosa viva hi semblava ultraterrena o bé quimèrica. No és pas necessari, en aquesta avinentesa, de dibuixar tot el procés dels canvis. N'hi ha hagut, però, un de físic, ben vist: la creixença. Espiritualment, hem anat de la recança a la protesta, de la protesta al possibilisme, del possibilisme a la passió de cultura, d'aquesta a l'arraonament sota la persecució, i, per fi, a la primàcia en l'empenta contra el règim objecte de l'Espanya dinàstica, i a l'alba d'una reposició no feta contra ningú.

També, doncs, l'Espanya és mudada. Tot amb tot, la seva mudança és meravellosa. Tant, que em semblaria de trobar-nos sota el domini malsegur d'una alucinació causada per la mateixa força del desig, si no fos perquè, tanmateix, en aquesta Espanya transformada resten alguns senyals invariables, llianyes polsoses de la pedra dura. Vull dir els arguments contra Catalunya. No cal dir que aquesta immutabilitat (ço que és diferent de persistència) fóra, si calgués, un nou argument, per a refermar-nos en la nostra convicció de quin indret es troba la vida, si en la tesi rigidament unitària o bé en nosaltres que la guem fins i tot en respirar.

Però aquells arguments anticatalans, que abans eren d'una innegable coherència amb tota la tirada del poder, avui no són sinó un mal endreç; reaccionari, repugnant, em penso, per un

Catalunya i la República

Sota aquest títol ("Catalonia and the Spanish Republic") ha publicat el Prof. Alison Peers, de la Universitat de Liverpool, damunt el *Times Literary Supplement*, el següent article, referent al llibre d'A. Ràvira i Virgili:

La literatura de la República Espanyola ha començat. Unes poques setmanes després de la revolució ja aparegueren dos llibres (un de Nicolau d'Oliver, el ministre d'Economia; l'altre, de Rafael Sánchez Guerra, secretari del President) que havien estat escrits durant els darrers dies del vell règim, anunciant-ne la caiguda. Heus aquí ara una disquisició sobre allò que constituirà probablement la qüestió més immediata i seriosa dins les noves Corts—les relacions entre Catalunya i el Govern central d'Espanya.

Pensant, sens dubte, que tot el que es pugés escriure durant aquell període de transició tindria una existència efímera, el senyor Rovira i Virgili ha volgut donar al seu llibre un valor més permanent incloent-hi quantitat d'importants documents que fan molta llum sobre aquest tema i en general sobre la qüestió del federalisme espanyol. Poc que no hagin estudiat especialment la política espanyola saben que la solució federal de les dificultats de Catalunya data de prop de seixanta anys, del temps de la primera República. Per primera vegada podem ara llegir en deguda forma el text de la Constitució Federal de la R. P. Espanyola proposat en 1873, que dividia la "Nació Espanyola" en setanta estats—compresos Cuba i Puerto Rico—i definia les veritables relacions entre Madrid i les capitals locals, que ara mateix es debaten tant. Deu anys després, l'Assemblea del Partit Federal Català llançava un programa en el qual es formulaven les reclamacions que faria en nom de Catalunya quan arribés l'hora de la solució al seu problema separatista i es projectava una constitució per aquest "Estat Català" que avui porta el nom de Generalitat. Acompanya aquests textos un projecte que data també de 1883, però que fou revisat cinc anys després i rebé l'assentiment dels federals de tot Espanya. Ens trobem després amb nombre de documents catalans: les famoses "Bases de Manresa" (1892), que marquen la passa més important i significativa vers l'autonomia catalana; el projectat Estatut de 1919, contenint un llarg preàmbul, valuts des del punt de vista històric; i finalment la "Constitució Provisional de la R. P. Catalana", llançada pels catalans separatistes, sota la presidència del senyor Macià, en 1928—estant al poder Primo de Rivera, però sortida del prudent refugi de l'Havana. Els termes del preàmbul són indicatius de l'esperit que mou els patriotes catalans i que ara ha triomfat dins la Península.

"Els delegats del separatisme català, dins i fora de Catalunya, reunits a la ciutat de l'Havana, sota la presidència del Sr. Francesc Macià, per a la reorganització de llurs forces i la definició de llurs principis i llurs ideals patriòtics, proclamen davant el món la indestructible unitat espiritual de Catalunya, ratifiquen i declaren llur ferm desig i decisió d'emprenar mitjans revolucionaris per a procurar llur independència de l'Estat espanyol, i en nom del poble català, establir la següent Constitució, que es considerarà d'un caràcter provisional fins que sigui possible donar-li efectes legals."

Catalunya pot felicitar-se, que no sols ha esdevingut "possible" assegurar la seva independència, tan llargament desitjada, sinó, com a premi a la seva paciència i perseverança, assegurar-la amb la bona voluntat de tants de milions de llengua natal dels quals és, no el català, sinó l'espanyol.

Aquests i altres documents que omplen el llibre sorprendran a molts que creien cosa d'al·lir l'ideal federal ibèric. La constatació del fet que les delicades qüestions i les dificultats de

igual a la intel·ligència espanyola i al cor d'una democràcia primicera. Convinguem, però, que aquelles armes llançables de la política noletica no havien estat mai emprades per la intel·ligència ni pel cor de ningú que en tinguessin, sinó per una defensa d'interessos parasitaris, que havien arribat a regir a Espanya per l'entrebanc neomalthusian de tot començ i sospesament de realitat pública. Cal tenir confiança avui, com en la nostra, en la vida d'altri. El debat de vivents és per a entendre's.

JOSEP CARNER

El Govern de la República Espanyola ha honorat la nostra llengua fent-la ensenyar als nòls catalans

Tu que ets català, ja tens en la nostra llengua els teus rebòls i impresos?

L'AVIACIÓ

El vol de Lindbergh al Japó

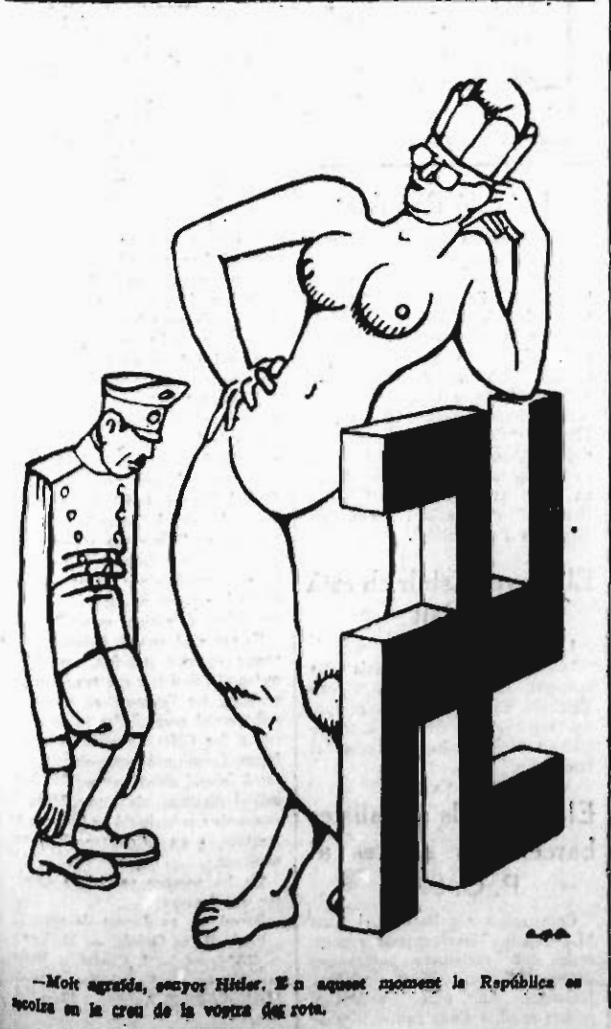
Nome (Alaska), 12. — L'aviador Lindbergh, després d'una breu estança a aquest aeròdrom, tornà a elevar-se amb direcció a Safety-Bay, on arribà a les quatre de la tarda. En la seva proxima etapa, Lindbergh i la seva muller, aterraràn a Karaginsk, a la costa NE. de la península de Kamshaka, a Sibèria. — Fabra.

Estudis per a establir una línia entre Espanya i Sud-Amèrica

Londres, 2. — De Southampton ha sortit un hidroavió amb direcció a Càdis. L'aparell és de gran cabuda i segons sembla el seu pilot es proposa fer proves per a l'estudi d'una línia entre Espanya i Sud-Amèrica. — Fabra.

Sembla que seran augmentades les tarifes ferroviàries

París, 12. — A conseqüència de la crítica situació dels

—Molt agrada, senyor Híder. En aquest moment la República es troba en la creu de la vinya del rot.

REVISTA DE PREMSA

La qüestió religiosa
i "El Socialista"

Del El Socialista, en el seu editorial:

LA ACTITUD DEL ESTADO FRENTE A LA IGLESIA.—A propòsit de les racionales orientacions que preponderen en la Comissió constitucional, que se han fet públiques, el òrgan periodístic de la miseria espiritual del jesuítisme tota una campana a arrebato en tons dramàtics. Sorprendent per la para el ma la nova se resiste a dar crédito a lo que ven sus ojos.

Resiste a que vana curandose de espanto i prepare su histórica sensibilidad para más rudas pruebas, pues si las más mínimas conquistas de la democracia cívica se le antojan enormidades, le auguramos para el futuro muy malos ratos.

La proposición socialista aprobada por la Comisión constitucional de las Cortes constituye no agota ni condensa el contenido total de nuestras aspiraciones para que en España tenga efectividad una hegemonía absoluta cívica en todas las funciones sociales. El laicismo del Estado, la imposibilidad de que este subvencione a instituciones confesionales la disolución de las órdenes religiosas y la nacionalización de sus bienes son innegables adelantos de la primicia ciudadana, pero de un rango limitado y secundario, sin capacidad total para asegurar la vida del país en un inviolable sentido cívico.

La República, a este respecto, no puede quedar bien si no supera todas las gestas históricas realizadas por España para evitar la intrusión eclesiástica. En muchos reyes, incluso en los Católicos, fue preocupación principal el contener las extravasaciones episcopales, siempre dispuestas a invadir esferas que les están vedadas. Con monarquía se llevó a cabo la expulsión de los jesuitas; con monarquía realizó Mendizábal la obra inmensa de la desamortización eclesiástica.

Todo ese lote inapreciable de experiencia histórica puede sugerir a la República enseñanzas de valor considerable. La primera de ellas, la convicción de que con su alcance necesariamente moderado no se libra a España del peligro clerical, y que la nueva morfología de las realidades sociales hacen preciso que se afronte el problema de asegurar la consistencia del laicismo con medidas de mayor fuerza extirpadora del estigma eclesiástico. La República tiene que superar en gran extensión los intentos de purificación civil a que dio origen los Reyes Católicos, Campomanes y Mendizábal.

Más allá del Atlántico, nuestros hermanos de raza, que luchan con denuevo por borrar las barras de bastardía clerical que cruzan el escudo nobiliario de su civismo, nos han dado una lección de liberalismo que no hemos de desaprovechar. Es ella la realidad del problema que se plantea a todas las democracias modernas de sujetar a las leyes nacionales el bárbaro espíritu de regresión con que actúan las huestes romanas. El Gobierno toma sobre sí el fiscalizar la actuación de la secta católica a la que la ciencia ha despojado de toda base científica, y la moral universal, de toda razón de existencia, e incluso en países como Méjico, las leyes limitan el número de sacerdotes que pueden existir en una proporción razonable para el misero margen de la tolerancia que hay que conceder a estos estigmas de supervivencia.

El Parlamento español tiene que filtrar en las leyes adjetivas el espíritu emancipador que nos llega en esas corrientes de la hermandad racial de América. Hay que someter a la Iglesia a las leyes de control eficaz que evite que los púlpitos sean aríetes contra la República, y limitar el número de enantados actuantes en la proporción que buenamente demande el curandismo espiritual de la España reaccionaria. La excesiva superficie numérica de ésta se verá claramente cuando los católicos tengan que pagarse las curas de su bolsillo.

Al órgano jesuítico le preocupa un pudoroso escrúpulo técnico y jurídico, y dice que la proposición socialista es impropia de un texto constitucional.

Más, le place el engendro producido de la cuquería de Ossorio, que en un florido ramillete de retórica jurídica aspira a ahogar los genuinos arrestos de la revolución viviente en España. Además, nos quiere al infamante sometimiento de la legislación por concordato, como si en nuestras tendencias de derecho democrático pudiéramos admitir que el romano pontífice viniera a dictarnos leyes. Eso sería senar el principio de que las leyes de la República las hacen las Cortes constituyentes con el papa. Hasta ahí podríamos llegar.

La Constitución tiene que ser un producto vivo de las ansias revolucionarias que hoy late en el pueblo. Y su mejor sentido lo debe constituir la fuerza represiva que le imprimen las gestas de nuestro civismo histórico y las corrientes liberales de alende el Atlántico, para someter a la Iglesia al dominio inquebrantable de la República laica.

Marcelino Domingo

AMB EL TÍTOL: "UN JUGADOR POLITICO DE VENTAJA." El Diluvio publica editorial següent, perquè El Diluvio ha interpretat fins ara l'opinió de l'Esquerra Republicana de Catalunya:

Marcelino Domingo no ha jugado nunca limpio en la política. Y por eso jamás le hemos tomado en serio. Carente de personalidad, ha fluctuado en busca de una posición que ahora cree haber encontrado con la elevación a la categoría de ministro, sin darse cuenta de que ese encumbramiento es de carácter muy circunstancial.

En su afán de encaramarse políticamente, ha probado fortuna Marcelino Domingo unas veces en Cataluña y otras en Madrid. Però nunca ha tenido una línea de conducta concreta, una bien determinada orientación.

Tal es siempre la posición de quienes en la política no persiguen más que el apanamiento personal. Giran a merced de los vientos que soplan y bailan al son que tocan quienes pueden facilitar el logro de sus deseos. No concurren en Marcelino Domingo las condiciones que debe reunir un político serio. Ni consecuencia ni principios, ni discreción, o sea rectitud de juicio, ni tacto en la acción, ni valor personal. Tales defectos son en él bien notorios.

De su constancia en el mantenimiento y defensa de los procedimientos republicanos, ni hay que hablar. Dentro del republicanismo ha variado de matices casi tanto como de camisa. Se ha dejado llevar por acontecimientos siguiendo sus valvenes, únicamente atento a sus personales conveniencias. En ocasiones ha hecho a vez un doble juego político, como ocurrió el año 1916, en que, como jefe del Bloque Republicano Catalán, colocado resueltamente en Barcelona frente a Lerroux, no se atrevió Marcelino Domingo a secundar a sus amigos Layret y Campeny, por temor a que los radicales de Tortosa negarían sus votos y le impedirían ser electo diputado.

Sus faltas de prudencia sobradamente conocidas son de muchos de los conspiradores contra el régimen dictatorial. Marcelino Domingo acreditó de conspirador de opereta. Si merced a sus aptitudes de fraguador de conjuras hubiera tenido que caer la monarquía, algún tatarueto del barbell hoy destronado habría seguramente reinado en España.

Y en cuanto a valor personal... Apenas escribió un artículo titulado "El que tenga una espada... que la saque", sobre el precipitadamente de Barcelona, a la que regresa casi forzado por sus amigos para ser detenido, no con la espada en la mano, sino despausadamente oculto como un ratoncillo entre unos colchones...

Caida la monarquía, reintegróse Marcelino Domingo a España para formar parte del Gobierno provisional de la República. ¡Ya examinó! Había llegado el momento de poner de relieve sus máximas aptitudes de acrobacia política. Tenía que coquetear a la vez con el centralismo madrileño y con el autonomismo catalán.

Aderido a la Esquerra Republicana de Catalunya y ministro de un Gobierno unitario, su situación era bastante difícil. Aquí se presentaba como

decidido protector del Estatuto autonómico; allí como conde de las reivindicaciones de Cataluña.

Es Marcelino Domingo un muy a-provechado jugador político de ventaja. Pero somos lo suficientemente avisados para percatarnos de sus tretas y descubrirle el juego. En su afán de que sean los centralistas de Madrid quienes ganen la partida, pretende ahora dar largas a la presentación del Estatuto de Cataluña a las Cortes Constituyentes, valiéndose así de una treta muy propia de las marrullerías políticas del viejo régimen monárquico.

Y, además, ha comprometido en esa maniobra trapacera al buenazo e inocentón de Alomar, aún deslumbrado por su nombramiento para la Embajada de Italia, y ya aspirante a la más fastuosa y bien remunerada de París... ¡Lo que pueden un ministerio y una embajada! Una vez más se repite el caso de claudicantes catalanes vendidos a los mejores postores del centralismo matritense; ¡Cataluña, pobre Cataluña, cría cuervos...!

Una llista curiosa

Copiem de La Veu de Catalunya:

"Governadors que ha tingut Barcelona des de la Restauració fins avui i

lona des de la Restauració fins avui i

Aldecoa.
Villalba.
Pérez Cossio (*).
Olalde.
Herreros de Tejada.
Sánchez Morena.
Zabalza.
Gil Maestre.
Hercé.
González Solano (*).
Antúnez.
Vivanco.
Ojeito.
Sánchez de Toledo (*).
Larrosa.
Larrosa (*).
Socias.
Dorda.
Fuentes.
Espinosa de los Monteros.
Sanz Escartín (*).
Bivona.
Manzano (*).
Ossorio.
Crespó Azorín.
Suárez Inclán (*).
Muñoz.
Portela (*).
Sánchez Anido (*).
Matos.
Francos Rodríguez.
Morote.
Montañés.
Andrade.
Retortillo.
Amado.
Añón.
Salvatierra.
Bas.
Barber.
Martínez Anido.
Ardanaz.
Rabados.
Lobada.
Mians del Bosch.
Despujols.
Máquez Caballero.
Companya.
Espiñá.
Els assenyalats amb un (*) ho han estat dues vegades.

L'ensenyament

CURSET D'ESTIU

L'Escola del Treball, seguint el seu prouvent costum d'aprofitar els mesos d'estiu per a donar als seus alumnes que més afany de saber tenen, alguns coneixements complementaris i de cultura general, fa avinent que el dimarts que ve, dia 18, començarà un curs de Cultura Física, que tindrà lloc tots els dimarts, dijous i dissabtes, de vuit a nou, i que anirà a càrrec del professor senyor Pich.

Hom admet inscripcions al dit curs a la secretaria de l'Escola.

La sardana

AGRUPACIO SARDANISTA DE BARCELONA

Aquesta Agrupació ha organitzat per a avui a la nit una audició de sardanes, que tindrà lloc al Paral·lel, davant els Cafes Comie i Comtal, i anirà a càrrec de la colla Empòrium.

ATENEU DE SANT LLUIS GONGAGA DEL CLOT

La Secció Jovenut de l'Ateneu de Sant Lluís Gongaga, del CLOT, ha organitzat per a avui, a la nit, una ballada de sardanes, que tindrà lloc a la Plaça del Canonge Roldó, i anirà a càrrec de la colla Popular, que executarà el següent programa:

"Sota el sol de Catalunya".
Bonalterra.
"Revel·la". Bon.
"Gratitud". Rimbaud.
"Renoera". Saderra.
"Jovenutia". Gratacós.
"Les nites de la costa". Vicens.

Govern civil

ELS CONFLICTES SOCIALS

Ahí a, migdia el senyor Anguera de Sojo, en rebre els periodistes, els digué que els patrons i obrers metal·lúrgics tornarien a reunir-se per veure si arriben a un acord en la vaga actualment plantejada en el ram.

L'havien visitat el president i el secretari de la Mancomunitat de fabricants de teixits, tractant de les bases darrerament presentades pels obrers als patrons.

Una representació de patrons del ram de filats li denuncià les coaccions que vénen fent-se contra els seus obrers per part d'elements del Sindicat Unit.

UN TIROTEIG A CARDONA

Explicà el governador que a Cardona hi hagué un tiroteig que fa efecte que es tracta d'un propòsit d'alarma com va ocórrer aquí amb el tiroteig de Montjuïc.

En sentir els trets, que no se sap que causessin mal a ningú, sortí la guàrdia civil a fer una investigació pel lloc del fet, i no es trobà cap rastre.

Instruïx diligències el Jutjat de Berga. Si es comprova que foren trets fets a l'aire, serà afer de la jurisdicció civil i si, pel contrari, fos una agressió a la força armada, passarà a la jurisdicció militar.

LA VAGA DE PESCADORS

El governador desmentí que s'haguessin produït incidents al moll de Pescadors amb motiu de la vaga que tenien plantejada els obrers de les embarcacions.

Afegí que en aquest afer hi intervenen activament les autoritats de Marina i que l'autoritat governativa tenia com a única intervenció d'haver muntat un servei de precaució per a garantir la llibertat del treball.

ELS DE LA GOMA EXERCEN COACCIONS

Foren posats a disposició del Jutjat, el qual ordenà llur ingress a la presó, quatre obrers que foren detinguts quan exercien coaccions a l'entrada d'una fàbrica d'objectes de goma, al carrer del Dos de Maig.

Els detinguts s'anomenen Dídac Garcia, Josep Garcia Edo, Jaume Rillo i Manuel Martínez Sang.

A Manuel Martínez se li ocupà una pistola carregada. Tots ells són del Sindicat Unit.

Sembla que s'havien volgut oposar a que un comprador s'emportés una manguera que havia adquirit a la fàbrica de referència.

VAGA EN UN ESTABLIMENT DE BANY

S'ha declarat en vaga tot el personal dels banys de Mar Vella, del Poble Nou, per haver estat acomiadats dos obrers, segons ells sense motiu justificat.

La direcció de l'establiment ha recomanat el personal amb altres obrers.

UNA DETENCIO QUE ES DEIXA SENSE EFECTE

A conseqüència de la denúncia que presentaren a la policia dos venedors de periòdics, dient que havien estat objecte de coaccions per part d'un individu anomenat Andreu Troyano, el qual els comanava amb amenaces a que s'inscrivissin a determinat Sindicat, la policia procedí a la detenció del denunciat. Posat a disposició del Jutjat de guàrdia, quedà en llibertat.

UNA FABRICA DE BADALONA QUE TANCA LES PORTES

En presentar-se al treball els obrers de la fàbrica denominada Preparació Tèxtil, de Badalona, es trobaren amb les portes tancades i amb un avis que deia: "Fins a nova ordre del gerent, no tornaran a obrir-se." Per a evitar que els obrers realitzessin alguna protesta violenta, se situaren a les portes de la fàbrica dues parelles de la guàrdia civil.

AMENACES A UN OBRER DE CAN SINGER

Per la policia fou detingut Enric Jimeno, al qual s'acusà d'haver sortit, junt amb un altre, a pas d'un obrer de la casa Singer, en ocasió que passava per la Via Llaientana, fent-li amenaces de mort i intentant portar-lo a l'estatge del Sindicat, situat en les immediacions de dit carrer.

El detingut ha estat posat a disposició del Jutjat de guàrdia.

VIDA RELIGIOSA

Sants d'avui.—Sants Hipòlit i Cassia, bisbes i màrtirs, i Santa Elena, verge i màrtir.

Sants de demà.—Sants Eusebi, prevere; Calixte, bisbe i màrtir, i Santa Atanàsia, vídua.

Quaranta Hores.—Avui: Església de Nostra Dona de Pompeia.

Hores d'exposició.—Avui: De les sis del matí a dos quarts de vuit del vespre.

Demà: A la mateixa església, de dos quarts de sol del matí a dos quarts de vuit del vespre.

Comunitat reparadora.—Avui: Església parroquial de Sant Josep, de Gràcia.

Demà: Basílica de Santa Maria de Mar.

Cert de Maria.—Avui: Nostra Dona de la Victòria, a Sant Francesc de Paula.

Demà: Nostra Dona dels Dolors, a Sant Cugat.

Adoració Nocturna.—Avui: Toró del Sagrat Cor de Jesús.

Demà: Toró del Sagrat Salvador d'Horta, a la parroquial de Santa Maria de Jesús, de Gràcia.

Vellies en sufragi de les ànimes del Purgatori.—Avui: Toró de Maria Auxiliadora.

Demà: Toró de Sant Miquel Arcàngel.

Torn del Sagrat Cor de Jesús.

Demà: Toró del Sagrat Salvador d'Horta, a la parroquial de Santa Maria de Jesús, de Gràcia.

Vellies en sufragi de les ànimes del Purgatori.—Avui: Toró de Maria Auxiliadora.

Demà: Toró de Sant Miquel Arcàngel.

DE VACANCES

Passa uns quants dies de descans a Montserrat, el doctor Francesc Faura, Lectoral d'aquesta Santa Església Catedral i Prefecte d'estudi del Seminari.

LA FESTA MAJOR DE GRACIA

PLAÇA DEL DIAMANT

Ens comunica la Junta Directiva de l'Associació de Veïns de la Plaça del Diamant, que el programa de festes a celebrar a l'envelat aixecat a la plaça del mateix nom, és el següent:

Dies 15, 16 i 23: tarda i nit, grans balls.

Dies 17 i 22: nit, ball.

Dia 20: tarda, popular ball infantil.

Dia 20: nit, grandios ball de gala. Combinació de llums de colors per potents reflectors, i popular Ball del Fanal. Obsequi a les senyores assistents al dit ball.

Els indicats balls seran amenitzats per la renomada i cèlebre "Cooper Orchestra", augmentada a 20 professors i amplificada microfònicament amb potents altaveus.

Dia 25: nit, gran ball de Beneficència, el producte de la recapitació del qual va destinat a la recapta oberta a l'Ajuntament a profit dels obrers en atur forçats. Al dit acte ha promès assistir-hi el ciutadà Alcalde de Barcelona. Aquest ball serà amenitzat pel l'aplaudida Banda del Dancing Palace.

Dies 16 i 23: al matí, grans audicions de sardanes, a càrrec de la colla La Principal del Vallès, de Sabadell.

CARRER DE LA TRAVESSERA

(entre Torrijos i Milla i Fontanella)

Dia 15, a les set del matí. Com a començament de festes tindrà lloc una gran tronada i dispar de morters.

A les onze del matí, cercavila i gran traca.

A les dotze del matí, extraordinari concert per la Banda Municipal de Sabadell.

A les sis de la tarda, lluit ball, dedicat a totes les dones de la barriada. Tots els balls seran interpretats per la Banda Municipal de Sabadell.

A les deu de la vetlla, gran ball de la "sorpresa", a càrrec de la Banda Municipal de Sabadell.

Dia 16, a les deu de la vetlla, gran ball perfumat, per la Banda Municipal de Sabadell.

A les dotze del matí, venut d'honor dedicat als veïns, servit pel Bar Foment.

A les sis de la tarda, extraordinari ball, per la Banda Municipal de Sabadell.

Dia 17, a les sis de la tarda. Les dones de la vetlla servirán un suculent berenar a la mainada. Per a aquest berenar hauran d'anar proveïts d'un tiquet que facilitarà la Comissió.

Dia 20, a les cinc de la tarda, jocs infantils.

A les sis de la tarda, carreres de sacs i a peu, amb valuosos premis.

A les deu de la vetlla, gran ball de gala, a càrrec de la Banda Municipal de Sabadell.

Dia 22, a les deu de la vetlla, monumental ball de fi de festa, per la Banda Municipal de Sabadell.

Informació universitària

ASSOCIACIO CATALANA D'ESTUDIANTS

S'ha reunit el Consell Directiu d'aquesta Associació per tal de projectar la seva imminent activitat universitària, tenint en compte, sobretot, que el desig de Catalunya, manifestat a través del seu Estatut, és disposar integralment de tots els seus instruments de cultura, i per tant, de la Universitat de Barcelona, contra el perill que acaben de formular alguns dels més significats elements del ministeri d'Instrucció Pública.

EL COMITE PERMANENT PRO DOCTORS I LLICENCIATS EN CIENCIES I LLETRES

L'esmentat comitè ha fet pública la següent nota:

"Este Comité se dirige a todos los doctores y licenciados en Ciencias y en Filosofía y Letras, que se encuentren sin colocación o que obtengan utilidades inferiores al doble jornal de un bracero, para que envíen sus adhesiones a este Comité (Avísos, 29, estanco), con el fin de empujar antes de primero de curso una intensa campaña en favor del reconocimiento de nuestros derechos y en contra del intrusismo y del mercantilismo en la segunda enseñanza, y sobre incompatibilidades en el ejercicio de la profesión."

La veu del toner escoltada a través dels altaveus dinàmics PHILIPS, és la seva pròpia veu; oreureu que esteu escoltant el mateix cantant.

Escolteu els nous models 2112, 2111, 2100, 2121 i 2003.

Informació política

Curios nomenament

L'alcald de senyor Aiguadós ha nomenat cap del servei de Premsa de l'Ajuntament el senyor Barangó Solís, ex-director de la revista oficial de l'Exposició de Barcelona, en l'època en què manaven el senyor Foronda i els senyors Barrera (pare i fill) i corresponent de "El Imparcial".

Aquesta petita efemèrida, a més, al fet que el senyor Barangó Solís ha estat mai catalanista, han motivat uns quants comentaris a propòsit del seu nomenament.

Josep Fontbernat, a "La Falç"

Avui, dijous, a les deu de la vetlla, tindrà lloc a "La Falç, Jovenut d'Esquerra Republicana de Catalunya" (carrer del Pi, 1, principal), una conferència a càrrec del mestre Josep Fontbernat, el qual disertarà sobre "La música nacional catalana".

A propòsit del monument a Pi i Margall

El pare guardià del convent de Nostra Senyora de Pompeia, d'aquesta ciutat, ens prega que rectifiquem els conceptes relatius a aquella Comunitat religiosa estampats en la nota inserida pel Comitè Republicà Democràtic Federal de Barcelona en alguns diaris del dimarts, dia 11, en la qual s'atribuïen als religiosos de Pompeia certes ingèrències que mai no han tingut ni directa ni indirectament prop dels elements als quals pertoca de preocupar-se de l'execució del projectat monument a Pi i Margall i del seu emplaçament.

Les ingèrències que amb un aplom que ens volem abstenir de qualificar s'asseguren en l'afidada nota, han de desorientar forçosament la opinió pública, no solament en quant a les veritables causes del retard en l'execució del monument al famós polític, sinó també respecte de l'actuació pública dels religiosos de Pompeia; és per això que l'esmentat pare guardià es considera obligat a declarar: rotundament co que segueix:

a) Que ni ell, ni cap dels seus predecessors, ni cap dels seus religiosos no s'han ficat en res que pugui afectar a la qüestió de l'emplaçament del monument a Pi i Margall.

b) Que l'actuació dels religiosos de Pompeia es limita estrictament al compliment de la seva missió espiritual i benèfica, de conformitat amb les regles de l'Ordre caputí i les normes generals de l'Església, sense immiscuir-se mai en afers que, com el de la urbanització ciutadana, són d'incumbència de les autoritats municipals.

c) Que per tant, està mancat de fonament i és absolutament fals el que el Comitè Republicà Democràtic Federal de Barcelona assegura ésser "públic i notori" sobre les gestions i l'actitud dels religiosos de Pompeia en relació amb el projecte de monument a Pi i Margall.

No s'hi val a desviar les qüestions i a desorientar el públic.

Ha estat lliurada la següent comunicació a l'Alcalde:

"Senyor Alcalde: Catalunya no està contenta. Catalunya no pot estar contenta. Catalunya ha venut sempre com a propis els dolors dels pobres oprimits. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que les seves germanes no s'apocaven i el reconeixement de la plena autonomia, que mai ha pogut per a ella sola, i que li ha estat gada amb el lloc comú que els altres Regions no estaven suficientment preparades per a regir-se per mateixes. Catalunya ha anat sempre a l'avanguardia dels moviments socials, polítics i socials. Catalunya s'apocava; avui uniformement un Eix com un mal menor, però el de que

VIDA SOCIAL

LA VAGA DE TELEFONS

Cap notícia definitiva encara

L'atenció s'ha concentrat darrerament a saber què determina la Comissió de Telefons sobre la petició del Sindicat de celebrar una entrevista per a tractar de l'arranjament de la vaga. Les impressions s'han mantingut dins una tònica d'optimisme.

No s'han registrat nous incidents, i el servei continua prestant-se bonament, de la manera que les circumstàncies permeten, amb nombroses faltes, com és de suposar.

Actes de sabotatge

Hem ha donat compte al Jutjat que al carrer de Sant Salvador aparegueren tallats quatre cables de la línia telefònica.

El mateix succeí a la carretera del Morrot, on foren tallats 120 metres de línia telefònica, i a Saus, on fou tallat un cable que comprenia quatre circuits, deixant sense comunicació part d'aquella barriada.

LA VAGA DELS OBRERS DEL RAM DE LA GOMA

Detinguts davant d'una fàbrica de cautxú, per exercir coaccions

Foren posats a disposició del Jutjat, que ordenà el seu ingrés a la presó, quatre obrers que foren detinguts dimarts al matí quan exercien coaccions a l'entrada d'una fàbrica d'objectes de cautxú, al carrer del Dos de Maig.

Els detinguts s'anomenen Didac Garcia, Josep Garcia i Elio, Jaume Rillo i Manuel Martínez i Sanç.

A Manuel Martínez se li ocupà una pistola carregada. Tots ells pertanyen al Sindicat Unió.

Tornen a treballar els obrers d'una fàbrica de goma, de Masnou

A la fàbrica de Comas Maristany Germans, de Masnou, s'havien declarat en vaga els obrers, i uns quants dies, per haver sorgit una qüestió d'honorari, i dimarts reprenghen el treball, després d'una modificació de la jornada de vuit hores i amb el conveni d'establir el procediment de treballar el cau de cau i amb el conveni d'establir el procediment de treballar el cau de cau.

Després d'una modificació de la jornada de vuit hores i amb el conveni d'establir el procediment de treballar el cau de cau.

AHIR ES VAN REPRESENTAR LES NEGOCIACIONS ENTRE PATRONS I OBRERS METAL·LURGICS

Acabades les reunions que han vingut celebrant aquests darrers dies les sessions del Sindicat del ram metal·lúrgic, per tal de finalitzar l'arranjament a seguir, després de les entrevistes amb els patrons i ben determinada l'orientació que han de donar-se a les negociacions, es tornaren a reprendre ahir a la tarda, si mateix local neutral que se celebraven les anteriors entrevistes.

El conflicte durant el dia d'ahir no causà cap modificació, i existeix l'esperança que en les converses entre patrons i obrers s'arribi a concretar la fórmula que solucionarà el conflicte.

Assemblea del gremi de serrallers

Ajunt a les onze del matí, es reuní en assemblea, al seu estatge social, el gremi de serrallers.

Després de breu deliberació, acordaren romanere incondicionalment al costat de la Unió Industrial Metal·lúrgica, però que es refereix al conflicte plantejat pels obrers del ram, i han atorgat un vot de confiança a la Direcció, perquè pugui anar com millor convini als interessos patrons i obrers.

Les bases del ram de construcció

Han estat presentades les bases següents:

Primer: Reconeixement del Sindicat obrer per la Patronal.

Segon: Dret del Sindicat del Ram de Construcció al control en les obres i tallers per mitjà de la seva representació sindical sobre els següents extrems:

a) De la producció i administració.

b) De la seguretat i higiene en els treballs.

c) De l'admissió i acomiadament del personal.

Tercer: La jornada màxima serà de sis hores, sense derogació; es podran establir d'ora en més, sempre que les circumstàncies ho exigint.

a) Tan sols en casos de força major, prèvia autorització de la representació sindical, podrà ésser derogada la jornada de treball. To-

Cinquena: Les despeses de varador correspondran al comú, tal com la polissa d'assegurança, que ha de respondre a quatre pessetes que el propietari per a l'assegurança, més la part que se li abonari.

Quan per a netejar la barca hagi d'anar al varador, sols hi podrà estar dos dies, i si per causes alienes passés d'aquest termini, serà de compte de l'armador.

Sisena: El descans serà dominical i es procurarà fer l'arribada a port el dissabte a la posta de sol, i la sortida a la mar, el dilluns a la sortida de sol.

Setè: Sempre que una parada passi de tres dies, la tripulació quedarà lliure per guanyar-se la vida en un altre lloc, i quedarà reemborsada un cop acabada la reparació; però si qualsevol barca, ja sigui per represàlies o per una altra causa aliena a la voluntat de la tripulació, retardés la sortida, el personal que la formi quedarà lliure per embarcar on cregui convenient.

Hi ha optimisme sobre la vaga de pescadors

Si bé en la reunió d'obers i patrons celebrada ahir a la Comandania de Marina no s'aconseguió solucionar el conflicte plantejat entre els pescadors, hi ha la impressió optimista pel que fa referència a l'acabament de la vaga.

Hi influirà poderosament el fet que ara és l'època de la pesca de la melba.

EL CONFLICTE DE L'ART TEXTIL

El governador ha dit que l'han visitat el president i el secretari de la Mancomunitat de Fabricants de Teixits, per a parlar-li del conflicte pendent amb motiu de les bases presentades pel Sindicat.

També l'ha visitat una comissió de fabricants de troques, per queixar-se de les coaccions que es cometien.

Obrers imposats a la força

Ahir a la tarda, es varen presentar uns individus, que manifestaren ésser delegats del Sindicat Unió, a una fàbrica del Poble Nou, d'empesa, i començaren el treball amb què havia d'admetre a treballar tres obrers dels que amb ells anaven i substituir-ne tres dels que allí treballaven.

El propietari s'hi va oposar, però els delegats es varen veure ajudats per la resta del personal i els tres individus de referència començaren a treballar.

Com que els encarregats no els donaven feina, els altres treballadors els en facilitaren i allí s'anomenaren a pesar de les protestes del propietari.

El fet ha estat posat a coneixement del Jutjat.

—Un altre fet semblant va ocórrer en una impremta del carrer d'En Llull, on es presentaren també uns comissions del Sindicat Unió amb la pretensió que admetessin tres obrers que devien tornar amb els altres.

Com que en aquesta ocasió no varen trobar els visitants les facilitats per part dels obrers com en l'altre lloc, sols varen anar guanyant-se a tots.

L'autoritat també té coneixement del fet.

Conflicte solucionat

Fa aproximadament un mes, els obrers pintors de blanc, del rascat i pintura de vaixells, varen presentar unes bases de treball als patrons, declarant-se en vaga en no ésser aquests aprovades.

Abans d'ahir els obrers varen retirar les esmentades bases i han tornat al treball, recomençant el pintat del vaixell "Teide", de la Compañia Transmediterránea, i d'altres vaixells.

Detingut per amenaçar un dependent de la casa Singer

Per la policia fou detingut Enric Jimeno, acusat d'haver aterrat, juntament amb un altre, ahir, un dependent de la casa Singer, en ocasió que travessava la Via Laietana, al qual amenaçaren de mort i intentaren portar-lo al local del Sindicat, situat als voltants del dit carrer.

El detingut fou posat a disposició del Jutjat de guàrdia.

Conferència

La Comissió de Cultura del Sindicat Unió del Ram de la Pesca, de Barcelona, ha organitzat per a demà, divendres, a dos quarts de deu de la nit, al teatre del Centre Republicà del carrer de Cabanyes, núms. 33-35, una conferència de divulgació social a càrrec de Joan Garcia i Oliver, el qual descabellat el següent motiu: "La C. N. T. i el moviment polític social d'Espanya".

L'acte serà públic.

Tiroteig a Cardona

Amb motiu del conflicte obrer que des de fa uns quants dies existeix en aquesta població, presten servei de vigilància forces de l'exèrcit.

Sembla que una de les avantguardes de soldats ahir fou tirotejada per uns desconeguts, sense que afortunadament calgués lamentar víctimes, ni l'agressió adquirí derivacions que contribuïssin a l'alteració de l'ordre públic.

Hom creu que l'agressió no obedi a altra cosa que a crear un continu estat d'alarma a Cardona.

Mentre es decideix quina jurisdicció hi ha d'intervenir, el Jutjat d'Instrucció de Berga ha començat a practicar les oportunes diligències.

MUNICIPI

La sessió quinquimestral d'ahir

SIS HORES I MITJA DE DISCUSSIONS

A tres quarts de set, l'alcalde, senyor Aguader, toca la campaneta i una estona després comença la sessió.

El senyor Solà Canizares prega a l'alcalde que abans de llegir-se el despatx oficial tingui en compte un prec que li vol fer. Que en el successiu es reparteixi abans i no després de llegir-se, car així s'evitaria que passi per alt alguna cosa, com a ell li ha passat.

L'alcalde diu que serà atès.

A continuació el senyor Aguader informa el Consistori de la mort de l'ex-regidor senyor Vega i March, fent remarcar els seus molts mèrits i demanant que consti en acta el sentiment de la Corporació municipal. Així s'acorda, després de parlar, en el mateix sentit, els caps dels diferents partits representats en el Consistori.

A continuació és llegit el despatx oficial:

Primer.—Ofici de l'Alcaldia de Badalona, de data de 15 de juliol passat, comunicant l'acord pres per l'Ajuntament d'aquella ciutat invitant els principals Ajuntaments de Catalunya a què es dirigessin al Govern provisional de la República demanant que siguin resolts amb tota urgència els problemes de la terra i del retir obrer.

Segon.—Ofici de Secretaria, de data 11 de l'actual mes, elevat a l'Ajuntament, per a la seva aprovació, l'extracte dels acords presos per la Corporació municipal del mes de juny passat.

Tercer.—Comunicació del senyor Joan Climent, de data 13 de juliol passat, expressant la seva gratitud pel nomenament que se li atorgà de representant de l'Ajuntament de Barcelona a Madrid.

Quart.—Ofici de la Joventut Socialista Catalana "Pàtria Nova", interessant la cooperació de l'Ajuntament en el festival que la dita entitat celebrarà al Teatre del Bosc a fi d'auxiliar els seus centres benèfics. (Passa a la Comissió d'Hisenda.)

Cinquè.—Comunicació del Comitè municipal del Partit Democràtic Federal, de data 11 del mes actual, demanant que es prengui l'acord d'interressar de les Corts Constituents que la futura Constitució espanyola sigui el patró federal patrocinat per Pi i Margall i sollicitant que l'Ajuntament es dirigís als altres Municipis d'Espanya invitant-los a què prenguin la mateixa resolució.

ORDRE DEL DIA

Dicamen de la Comissió de Governació (Negociat de Sanitat i Beneficència) proposant que amb les modificacions en l'artícol que es detalla en l'esmena que s'acompanya (document número 1), s'aprovi el projecte de Reglament presentat pel "Gremi de Patrons Vaquers de Barcelona" (document número 2), convingut per al compliment de la R. O. de 16 de juliol de 1930.

En relació a aquest dicamen quedà també damunt la taula una esmena de la Comissió de Governació que diu:

"Art. 3r.—El número 2, tal com està redactat, terminarà així: "Remetrà a l'Ajuntament un exemplar del Cens donant-li compte de les altes i baixes que ocorrin".

I després continuarà l'artícol:

3r.—Fer complir als associats les obligacions de caràcter sanitari imposades o que s'imposin per les lleis i per les disposicions de les autoritats centrals, provincials o locals en matèria de producció i venda de llei.

Art. 4rt.—Ecuar els informes i consultes que es dirigeixin per l'Ajuntament o per les autoritats en quan es refereixi a la indústria vaquera. El Gremi sollicitarà de l'Ajuntament ésser escoltat per a tota reforma de caràcter municipal que afecti als interessos generals de la indústria.

(Aquest número 4 substituirà el número 3 del projecte de Reglament.)

Essent obligatori que tots els industrials vaquers pertanyin al Gremi, s'especificarà en el Reglament que les propostes de soci que tracten els articles 12, 13 i 14 es refereixen als socis protectors.

Aquest dicamen és aprovat, després d'una breu discussió, amb les següents esmenes del senyor Cabré:

1r.—Supressió absoluta de tot l'artícol 18.

2r.—L'artícol 31 quedarà redactat de la següent manera: "Els individus de la Junta Directiva es fan responsables del manteniment del seu càrrec, d'acord amb les disposicions que regulen la vida del Gremi de Patrons Vaquers".

3r.—Supressió absoluta de l'artícol 32.

4r.—Adicionar a l'artícol 66 la següent condició: "Art. que doni la seva conformitat l'Excm. Ajuntament".

A continuació, és aprovat també aquest altre:

Dicamen de la mateixa Comissió (Negociat de Sanitat i Beneficència) proposant que, en virtut d'expedient instruït pel regidor Francesc Costa, i d'acord amb l'escrit de conclusions que s'acompanya amb aquest dicamen original, sigui destituït del càrrec de Director del Cos de Veterinària Municipal el que el desempeñava, Pau Martí Freixes en virtut de l'apartat 4 de l'Art. 126 del Reglament General

de Funcionaris (data 5-8-31, a prec del ciutadà regidor Alomar).

L'aprovació d'aquest dicamen provoca aplaudiment d'una part del públic. El senyor Santamaría en protesta, el senyor Solà Canizares diu que els treuguin i el senyor Giralt diu que ja ha passat i que no hi faran més.

S'aprova, a continuació, un altre, proposant: Que es desestimi l'adjunta proposició del ciutadà regidor Josep Jové, relativa a dissolució de l'actual Junta Oficial del Cos de Vigilància Particulars nocturns de Barcelona i intervenció en el nomenament de nova Junta, tota vegada que no és de competència de l'Ajuntament fer-ho, tractant-se com es tracta, d'un Cos que té Reglament propi i quals membres són agents de l'autoritat governativa en l'exercici de lurs funcions, dirigits per una Junta oficial, en la que l'Ajuntament no té altre intervenció que correspondre'n la presidència a l'Alcaldia i poder vocalitzar, directament, dos vocals regidors, no contribuint, per altra banda, l'Ajuntament a cap de les despeses que origina el funcionament del Cos de referència.

Després d'una aferrissada intervenció del senyor Jover.

Són aprovats, també, entre altres, els dicaments següents:

Un proposant: Que per tal que la Junta de Museus resti completa, i atement que perquè formi part de la mateixa han d'ésser nomenats per l'Ajuntament dos vocals tècnics, s'acordi designar per aquests càrrecs a Joan Baptista Acher i Joaquim Borrallera.

Altres proposant: Que acedint com de consuetud a ço que interessa el rector de la Universitat de Barcelona, es faculti a l'Alcaldia per observar als estrangers inscrits a l'VIII curs d'istiu i organitzar les visites que realitzaran aquest mes a l'Ajuntament i a les Institucions Municipals de Cultura.

Aquest segon dicamen ho és amb una addició: la que es concedeixi un crèdit de mil pessetes per a atendre a les necessitats esmentades.

De la Comissió de Cementiris són llegits aquests dos dicaments:

Un proposant s'acordi comunicar a l'Ajuntament de Lleida, la satisfacció amb que ha vist aquesta Corporació la petició d'aquell Ajuntament, al Govern Provisional de la República, demanant la secularització de Cementiris, essent motiu de gran satisfacció adherir-se al esmentat acord.

Altres proposant s'acordi: 1er, l'aprovació de l'acta de recepció definitiva que s'acompanya al dicamen de les obres executades en el Cementiri del Sud-oest, pel contractista Joan Domingo Masjuan, en mèrits de la subhasta que li fou adjudicada en 22 de gener de 1929, per a la construcció de 25 grups de nínxols, 7 escalers, 8 grups de tombes, construint-se les cloaques, murs i demés obres accessoris, i 2on, que per estar exten de responsabilitat el esmentat contractista de la subhasta, se li retorni la fiança que té constituïda en la Caixa municipal, per a respondre del compliment de la mateixa.

El primer, a prec del senyor Pellicer, queda damunt la taula. El segon és aprovat.

Són aprovats a continuació:

Un proposant que en vista de la instància de Joan Llombardes i Badia, president de la "Lliga Sardanista de Catalunya", demanant sigui modificat l'acord consistorial de 3 de juliol proposat pel qual es fixaren a cinc pessetes per audició els drets corresponents a les ballades de sardanes, en el sentit de declarar exemptes de tot pagament de drets les entitats sardanistes adherides a la reclamant i en canvi es faci pagar els drets establerts als grups isolats, bars i establiments que organitzin audicions públiques de sardanes amb fi lúcratiu.

S'acordà sigui desestimada la reiterada instància i s'estigui a ço determinat en l'esmentat acord.

Un proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça de Catalunya a Sant Andreu de Palomar amb un ramal al carrer de Cort, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

Altres proposant: Que es manifesti a la Direcció General de Ferrocarrils i Tramvies que aquest Ajuntament ha d'oposar-se resoltament a la tramitació i consegüent concessió d'un tramvia elèctric d'amplada normal des de la Plaça d'Urquiza a Horta, sollicitat per "Tramvies de Barcelona S. A.", i a l'efecte es retori a aquella dependència la instància tramçada a informe municipal, en la qual la Compañia peticionària interessava la tramitació de l'expedient.

la Generalitat i el Consistori, referent al problema dels "sense feina", s'aprovín els següents extrems:

Primer: Que s'aprovín les conclusions contingudes en l'estudi adjunt, realitzat per l'Institut d'Assistència Obrera, que marquen la seva finalitat i l'orientació a seguir per a resoldre l'importantíssim problema dels "sense feina".

Segon: Que es faci front a les despeses que representi el dit problema, amb la quantitat de 200.000 pessetes que té votades ja l'Ajuntament, i altres 200.000 pessetes a lliurar per la Generalitat de Catalunya.

Tercer: Que l'Ajuntament concedeixi una nova subvenció d'import 165.271'80 pessetes, que són les tres quartes parts de 220.362'40 pessetes, que, per bons ja repartits, han d'ésser satisfetes prèvia oportuna justificació, acompanyant-se en aquest dicamen els justificants ja rebuts, ja que la darrera quarta part la satisfarà la Generalitat de Catalunya, sense perjudici que la Comissió pugui, del capital de 400.000 pessetes que se li assigna per al desenvolupament del seu comès futur, avançar la part que fos necessària per a pagar els comptes endarrerats, a reserva de reintegrar als comptes esmentats quan percebi la quantitat que voti l'Ajuntament per als comptes endarrerats.

Quart: Que passi a la Comissió d'Hisenda l'acord perquè doni consignació a la dita quantitat de pessetes 165.271'80 a satisfer els crèdits endarrerats.

Cinquè: Que els treballs d'organització i desenvolupament d'aquest servei es realitzin sota la direcció d'En Roc Boronat, al qual s'abonarà, durant la resta de l'any, una subvenció que equivalgui al sou d'oficial primer de les plantilles consistorials, a càrrec de les quantitats amb què compta la Comissió per a portar a cap els seus comesos.

Sisè: Que en el pressupost de 1932 s'inclougui l'oficina dels sense feina, composta d'un oficial primer i un auxiliar, i que les places esmentades es treguin a concurs a començament de l'any que ve perquè quedin proveïdes d'una manera reglamentària.

La discussió d'aquest dicamen fou llarga, pesada, pintoresca i edificat a estones. L'hora que va acabar la sessió no ens permet d'entretenir-nos en detalls. Direm només que la lluita entre la majoria i les minories fou aferrissada i que els uns protestaven que es donés un caràcter definitiu a l'organització, els altres deien que calia distingir entre sense feina i sense ofici, i el nom del senyor Roc Boronat va ballar durant dues hores d'un escó a l'altre.

El senyor Canizares va oposar-se a la totalitat del dicamen, dient que no estava conforme en què hom volgués mantenir latent un problema al qual s'havia de cercar remei. I protestà que amb el pretext dels sense feina, l'Ajuntament, que porta despeses mig milió de pessetes per aquest concepte, vulgui cercar noves ofecines per a donar ocupació al senyor Roc Boronat.

El senyor Casanoves explica el per què del dicamen. Intervenen els senyors Casanoves, Pellicer i el senyor Jové i Alfonso, el qual presenta un dicamen addicional redactat així:

"Que sense perjudici d'aprovar el present dicamen, donada la urgència de resoldre el problema que el motiva, la Comissió de Governació, per l'estreta relació que guarda aquest assumpte amb la beneficència barcelonina, estudi i proposi al Consistori la solució integral de l'esmentada beneficència, podent-hi servir d'antecedent i norma el projecte d'organització d'aquesta, que aprovà per unanimitat l'Ajuntament en la darrera sessió que celebrà l'any 1917, sense que s'hagi arribat a implantar, malgrat indicar-se en la part dispositiva del dicamen.

La discussió per si ha de concedir-se o no el que es demana per al senyor Roc Boronat durà dues hores. En el transcurs del debat es van dir coses de tota mena que demà, amb més temps, detallarem com cal. Avui direm només que va aprovar-se per 34 vots contra 7 el dicamen, suprimint el darrer apartat i aprovant-se el dicamen addicional del senyor Puig i Alfonso.

Com hem dit, la discussió fou llarga i interessantíssima, i prometem parlar-ne demà com cal. El que va dir-se i els escàndols que van amenitzar els discursos, bé s'ho valen.

Es passa al torn de PROPOSICIONS

LES NOVES TARIFES DELS TRAMVIES

El secretari llegeix les dues següents:

Una dels senyors Casanoves, Casanelles i Vilalta:

Que havent aparegut al Butlletí Oficial l'anunci d'augment de tarifes que pretén fer la Compañia de Tramvies, sense autorització de l'Ajuntament, s'acordi: Primer: Que l'Ajuntament acordi consignar la seva protesta pel fet que la Compañia de Tramvies hagi acordat elevar les tarifes, en perjudici dels interessos dels viatgers d'aquest servei, per entenció imprecòndita que en aquests

moments es posi en vigor una pujada en el preu de tramvies. Segon: Que aquest acord passi a la Comissió de Foment per tal que aquesta, previ els assessoraments necessaris, faci l'estudi de l'allegament procedeix la pujada de tarifes, i pugui elevar a l'Ajuntament ple, la proposta referent al particular. Tercer: Que no podent consentir-se l'augment de tarifes dels automòbils (matèria de competència municipal), passi també aquest afer a la Comissió de Foment, essent suspès l'augment mentre es practica l'estudi esmentat.

Una altra dels senyors Santamaría, Jover i Solà Canizares:

"Davant el fet que inopinadament, i sense que l'Ajuntament n'hagi tingut notícia, la Compañia de Tramvies i la seva filial la d'Automòbils han anunciat un augment important de lurs tarifes que ha produït justa indignació en l'opinió pública i assotament en els regidors d'aquest Ajuntament, els quals fins a la data desconecien els propòsits de les dites Compañies; per aquest motiu, i a fi de posar remei al que els subscrits consideren una intromissió de la Compañia en les facultats que competeixen a la Corporació municipal, s'acordi: Primer: Éssent facultat privativa de l'Ajuntament les concessions de línies d'automòbils i no havent estat autoritzada la Compañia General d'Automòbils de Barcelona, S. A., per augmentar les seves tarifes, es comunicui a la dita empresa que l'Ajuntament no autoritza modificació de cap mena en les tarifes actuals. Segon: En la concessió de línies de tramvies les atribucions de l'Ajuntament estan supeditades a ésser funcionis merament informatives, ja que és el ministeri de Foment qui concedeix o desaprova aquelles. En les dites concessions es concedeix a les Compañies de Tramvies uns tarifes "tope" que desconeixem si el seu màxim ha estat rebassat. No obstant, com que l'Ajuntament no ha tingut cap notícia de l'augment que es proposa realitzar en les seves tarifes la Compañia d'Automòbils, aquest ha de fer constar la seva disconformitat amb el dit augment, en la fixació del qual no ha intervingut per res la Corporació municipal. Tercer: Que es nomeni una Comissió consistorial, composta de cinc senyors regidors, encarregada d'estudiar les tarifes fixades en les concessions d'automòbils i tramvies, auxiliats pel personal tècnic de l'Ajuntament que jutgi precís, i dictaminant davant el Consistori el que cregui oportú per resoldre en el concernent al dit problema, en el termini màxim d'un mes.

S'entaula debat. El senyor Santamaría prega a l'alcalde que aclarixi la seva intervenció en l'afar de l'amençaça de vaga dels tramvies, en el sentit que digui si és cert o no és cert el que es diu sobre l'augment de tarifes.

L'alcalde justifica la seva intervenció en aquell afer i declara que ell no autoritza en absolut cap mena d'augment de tarifes. L'actuació de l'alcalde resulta a satisfacció del Consistori, i acte seguit segueix el debat, també llarguissim, en el qual la Comissió de Foment ha de resistir diversos atacs. No fem una ressença detallada p

INFORMACIÓ DE MADRID

El correu de Madrid

UNA GRAN SETMANA

Ja és aquí l'esquadra de capdavant dels diputats catalans, i ja està a punt la discussió sobre la Constitució. Ha començat la gran setmana si no en sentit físic, cosa bastant més fàcil amb el parlament que amb les cinemes, puix que des del dia que es constituí una ha fet passar més aïst que no satisfaccions. Però ara sembla que va de cor, tot i que aleshores havia fonsat que pensaven que tota la Constitució fos aprovada abans del divendres, amb un part de sessions històriques-patriòtiques. La cosa va molt més lenta, i així ha d'ésser. De les sessions patriòtiques surten com ensenya l'esperança constant, una noranta-cinc per cent de bunyols.

A més, com més va és més mala d'entendre la Cambra Constituent. Sovint hi ha un punt interessant per a aclarir, que és el seu grau de conservadorisme. Tots els partits, com recordem, solien assegurar els bones de l'esquerra, i solien fer de radical tant com podien; però és innegable per la mecànica de la política i per la natural reacció en defensa de la República contra extremitats, que hi ha una dreta, per molt relativa que sigui, important, encara borbosa i absolutament indestructible. Fins que no es declari amb fets, amb votacions, serà impossible sobre l'adequació i judici sobre la sort de les qüestions més fortes que la Constituent ha de resoldre. Com serà vist el problema religiós? Com el problema català? Com el problema basc?

No s'han definit els camps perquè no estan fixades les ideologies. Hi ha un bàrreg com el de la mar omni-vent de terra, d'on petites però prou nombroses per a no deixar veure el fons. Els socialistes, per exemple, van (per ara, s'entén), contra l'Estatut, són moderats en l'aspecte social, i per a fer veure l'esquerra criden com jacents contra la religió. Modificant els

termes, els radicals, l'Acció Republicana, tots els partits, aduec aquesta inequívoca democràcia progressista que ha substituït la dreta liberal republicana, tenen evidents coincidències de pensament sobre alguns dels punts essencials, però unes coincidències tan rars que sembla que el resultat hagi d'ésser una baralla general.

Amò tot la situació no pot seguir essent com és, i no és extraordinari que per ara ho sigui. Tots els començaments són paròdics i sols la discussió, la vida que la discussió dona claredat a la política. Sols hi ha una temença: que en lloc de prendre cada un el paper que li pertoca als llançin els partits a una carrera de radicalisme i d'espanyolisme. Però, aduec per a aquest cas, hi ha sempre l'esperança que el pit o les cames facin fallida, i que cada un resti parat on la realitat de la naturalesa respectiva li doni entenció que ja no pot córrer més.

L'ESTATUT. — Quant a l'Estatut, apuntem un bon símptoma no gens menyspreable i és, que malgrat els esforços dels que en són contraris, no s'ha aconseguit que es produïssi la formidable massa d'opinió que cal per aturar l'impuls català. Hi ha una força major que la dels enemics i és que el català ha arribat a un estat d'esperit que no sabem si és de conformisme amb un fet que pensa que no té remei, o la indiferència. No oblidem que el català reacciona tard però amb violència oposadíssima. Si és indiferència o que pateix, sempre com a tènica d'aquesta reacció. Si és conformisme, ja som fora de perill, malgrat els arguments d'epòpetes heròico-burlesques que fa l'Unanimitat, de tot hom conegudes. El mal per a ell és que tot i divertir, hom els dona menys importància que a les teories de Rojo Villanova, tan arron de terra i tan arron de "Noció de Dretes polítiques i administratives".

AGRE

El ministre de Justicia contestarà a la comissió de responsabilitats i el de Governació a la de Sevilla

Madrid, 12. — El ministre de Justicia contestarà en nom del Govern a la proposició feta per la Comissió de Responsabilitats i el senyor Mañana contestarà a la Comissió Parlamentària que ha anat a Sevilla per denunciar els fets ocorreguts en els succeïssos d'aquella capital.

A València no hi ha hagut tal treballa d'armes

Madrid, 12. — El Director general de Seguretat ha desmentit, a preu del governador de València, la notícia publicada per la premsa de que s'havia descobert un important al·leguerament d'armes.

El que succeí fou simplement que les armes recollides arran dels últims succeïssos i que es trobaven a la Duana, foren portades al Parc d'Artilleria.

Sant Sebastià

No deura caldre un nou judici de Salomó

Sant Sebastià, 12. — Continua essent el tema graciós dels comentaris la disputa entre les mullers de Franco i de Rada, fet ocorregut a la via pública i presenciat per centenars de persones.

L'espòsa de Rada va reclamar a la de Franco que li entregués el seu fill, contestant-li aquesta negativament, perquè Rada li havia confiat.

Les dues dones arribaren a les mans, increpant-se durament.

Ambdues tindran de compareixença davant el jutge municipal, per explicar del a la via pública.

Segons "La Libertad", nombrosos agitadors de Sevilla i de Barcelona s'han traslladat a Saragossa

Madrid, 13. — El diari "La Libertad" diu que hi ha gran alarma a Saragossa, on han arribat nombrosos agitadors de Sevilla i de Barcelona, i aprofitant els nombrosos obrers sense feina, han fomentat l'agitació.

Formaren un Sindicat d'obres parats, que actua a les ordres de comitès sindicals, els quals han amenaçat amb tota mena de violència al després de transcorregudes vint-i-quatre hores, no eren aïsses lurs reclamacions.

Tan gran és l'alarma a Saragossa, que la Cambra de Comerç es veu aïllat a la nit i s'acorda que el comerç avui no obri les seves portes.

Davant la temença que fossin assaltats els bancs i els edificis, el governador ha disposat un servei especial de vigilància a tots els, per polí- cia armada amb carabines; per policia civil recorre en patrulles els carrers i forces de l'exèrcit estan preparades a sortir de les casernes al primer avís.

PELS MINISTERIS

Presidència

Madrid, 12. — El president del Govern manifestà que aquest matí conferencià amb els diputats catalans senyors Carner, Hurtado i Companys. En l'entrevista regnà la mateixa afectuositat de sempre, i havien discutit l'Estatut català en termes de cordialitat.

Afegeix que aquest matí havia estat treballant en el projecte de reforma agrària, i per al seu estudi es reunirà avui amb el ministre de Justicia, i a la tarda tots dos ho faran amb Azafra, al qual donaran compte dels seus treballs, puix que, per les seves ocupacions, Azafra haurà d'intervenir-hi després que ho hagin fet ells; però tot es farà ràpidament. En general, haurà d'intervenir en aquest assumpte tot el Govern, però amb rapidesa.

Ministeri de la Governació

Madrid, 12. — El sots-secretari de Governació manifestà que a Córdoba, després de les mesures preses pel governador, hi ha tranquil·litat completa; solament hi ha un atur parcial de paletes a la capital i vaga de camperols a Castro i Bujalance.

Afegeix que a Saragossa hi ha molta efervescència entre els elements obrers aturats pertanyents al Sindicat, el qual ha amenaçat la classe patronal. S'han adoptat mesures de tota menes, i la tranquil·litat allí no s'alterarà. La força pública patrulla pels carrers i custodia els principals edificis. Pel Ministeri s'han donat instruccions a les autoritats per a procedir amb tot rigor, puix que es tracta d'un moviment del tipus dels organitzats per la Confederació Nacional del Treball.

A la resta d'Espanya hi ha tranquil·litat.

Ministeri de la Guerra

Madrid, 12. — El ministre de la Guerra, després de despatxar extensament amb els sots-secretaris, rebé els periodistes, als quals digué que no tenia notícies i que potser demà els en podrà donar d'interessants.

Se li preguntà què hi havia de cert en el dit al Congrés per Ossorio i Gallardo ahir sobre Martínez Anido, i contestà:

— Jo no sé res d'això ni tinc res a dir. Ja ho he dit tot al "Diario Oficial". Ossorio sabrà a què es refereix. Jo no en sé res absolutament, ni tinc res a dir.

Ministeri del Treball

Madrid, 12. — El ministre del Treball digué que el governador de Saragossa li comunica que s'han reintegrat al treball a la fàbrica d'indústries químiques els obrers de la Confederació N. del T. amb la qual cosa s'ha solucionat definitivament l'assumpte.

A la fàbrica de sedes del Prat de Llobregat han entrat al treball 450 obrers.

Parlant de les vacances parlamentàries, digué que les considera molt beneficioses, puix que suposa que la Constitució es discuteixi abans, ja que els membres de la Comissió constitucional s'han compromès durant aquestes vacances a treballar des del matí fins a la nit. A més, durant aquest descans la ponència ministerial redactarà el projecte de reforma agrària i podrà dedicar-se a treballar intensament, cosa que no pot fer ara, que ha de dedicar als ministeris el matí i la tarda a les sessions de Cortes.

Ministeri d'Instrucció Pública

Madrid, 12. — El ministre d'Instrucció Pública digué que havia nomenat el Patronat de les Missions Pedagògiques, que presideix En Manuel Cossío; la Comissió central la integraran: el director del Museu

Pedagògic, en funcions de president, senyor Llopió; Marcel·lí Pasqual, Francesc Barnes, Antoni Machado, Lluís Martínez, Lluís Bello, Pere Salines, Enric Rijo, Joan Muñoz, Oscar Esplà, Angel Llares, Enpar Cebrian, Maria Lluïsa Navarro, Josep Ballester i Lluís Santullana, aquest en funcions de secretari. El Museu Pedagògic facilitarà el local i el Patronat començarà immediatament a actuar amb un crèdit de cent mil pessetes.

Afegeix que la Comissió mixta de construcció de nous grups escolars a Madrid examina el projecte de construcció de nou seccions més per a nens i per a nenes, que costaran 1.600.000 pessetes.

També digué que havia signat la convocatòria per a les oposicions a vint-i-cinc places d'auxiliars numeraris d'Escoles d'Arts i Oficis.

El ministre ha rebut moltes peticions d'Ajuntaments per a la constitució de biblioteques a les escoles.

El ministre rebé el director de "El Liberal", de Madrid, el qual li parlà, en nom de l'Ajuntament de Xàtiva, del desig que es faciliti el funcionament de l'Institut d'aquella ciutat. El senyor Domingo oferí breujar els tràmits perquè pugui funcionar en el vinent curs.

També el visità el president de la Comissió Gestora de la Diputació de Biscaia, el qual li demanà que es faciliti el darrer termini que ha de satisfer l'Estat per a la construcció del Liceu de Bilbao, que importa dues-centes cinquanta mil pessetes.

Ministeri de Comunicacions

Madrid, 12. — El ministre de Comunicacions digué que havia conferenciat amb el director de la Telefónica, el diputat Jiménez i el representant del Sindicat Unió, per separat, sobre la intervenció del Sindicat en la conferència de la Telefónica. La Companyia encara no ha contestat, però es creu que ho farà demà, i favorablement.

Afegeix que alguns dels parlamentaris que estiguessin a Sevilla havien parlat amb ell i canviaren impressions.

Preguntat si tornaria el senyor Bastos al Govern de Sevilla, contestà que depen del dictamen que emeti la Comissió parlamentària.

Acabà dient que els beneficis dels missatges telegràfics de Premsa s'estenen a Canàries i Marrocs.

Ministeri d'Economia

Madrid, 12. — Un rebre els periodistes el ministre d'Economia, senyor Nicolau d'Oliver, els ha manifestat que les negociacions entaulades amb Franco, en relació amb la qüestió vitícola, estan en vies de solució, i que, segurament, d'aquí a uns quants dies els podrà donar la notícia del satisfactori resultat en aquest important assumpte.

El senyor Nicolau ha lliurat als periodistes la següent nota, la publicació de la qual ha interessat:

"Con objeto de contener la gran depresión del peso uruguayo, el Consejo Nacional de Administración de la República del Uruguay ha presentado a las Cámaras un proyecto de ley en que se faculta al Poder Ejecutivo para prohibir la entrada en el país hasta el 31 de diciembre próximo, de gran cantidad de mercancías, entre las cuales figuran varias que se importan de España, aunque no el aceite de oliva, que continúa el grueso de nuestra exportación."

LES CORTS CONSTITUENTS

Una sessió poc interessant, amb un discurs d'un capellà dient que les dretes no han de témer res de la República

República

Madrid, 12. — La sessió de la Cambra comença a les 5.25.

Hi ha bastant animació en els escons i tribunes.

RODRIGUEZ PINEIRO demana que s'habiliti un crèdit per la construcció de carreteres a la província de Càdiz, en les quals podrien emplear-se alguns centenars d'homens.

EL MINISTRE DE HISENDA li contesta que el Govern té ja designades les quantitats disponibles per remeiar els males senyalsats per l'orador.

DIÁZ FERNÁNDEZ demana la revisió dels atropellaments fets per la Dictadura, contrària a la Llei de Compensabilitat.

ALCALÁ ZAMORA li contesta dient que la Comissió de Responsabilitats ha redactat una memòria que conté totes les dades i anuncia que aquesta memòria serà impresa i repartida.

CANALES demana que es donin facilitats als viatgers de comerç per a realitzar els viatges dintre de la major economia i que les mostres que portin els tale viatjants siguin considerades com útils de l'Ofici.

EL MINISTRE DE FOMENT diu que l'assumpte dels viatjants de comerç s'ha vingut estudiant des de fa

temps i que es resoldrà, encara que no depengui exclusivament del seu ministeri.

GOMEZ GOICOECHEA denuncia les males condicions en què treballen a les mines de Mazarrón nois que guanyen tres raïls i que encara per baixar al fons de la mina han de pagar-se el carbur de calci que es consumeix a les seves llàmpares d'acendill.

Demana la realització d'una inspecció per a comprovar els extrems a què acaba de referir-se.

El ministre del TREBALL diu que en les qüestions relacionades amb els salaris no hi ha mitjà legal d'obligar els patrons a augmentar-los. No obstant, ofereix intervenir activament en l'assumpte.

GARCIA GALLEGO, sacerdot, comença saludant la Cambra, i qualifica d'històrica l'Assemblea.

Agraïx al Govern l'haver concedit als sacerdots representació a les Cortes.

Parla de la baixa de la peseta, i diu que això és un problema transcendental.

Diu que es fa càrrec de l'estat de coses en què es troba l'actual Co-

La senyoreta Kent es proposa suprimir més de 300 presons de partit

Madrid, 12. — La directora general de Presons, Victòria Kent, es troba malalta.

Es proposa la setmana vinent resoldre assumptes relatius a presons, suprimint-ne més de 300 de partit, que seran incorporades a les provincials.

També estudia la reorganització del cos de presons.

vern i del període revolucionari que es travessa, però afegeix que en l'actual situació no és possible viure i cal atacar i resoldre el problema econòmic, que no té espera, en tant que la Constitució i altres problemes poden esperar-se.

Creu que han de donar-se a la Cambra detalls relatius a les mesures adoptades o que es vagin a adoptar, i demana l'opinió del Parlament en aquest afer.

Considera necessàries les mesures o solucions urgents que resolguin el problema de la peseta, perquè amb això s'allargui el règim.

(Com sigui que l'orador s'estén en consideracions en termes alto-nants, a la Cambra se senten diversos rumors.)

L'orador, dirigint-se a les dretes, els diu que no han de témer res de la República.

Si Espanya és catòlica, que ho demostri i mostri al seu torn la seva discrepància amb les interpretacions que es donen al catolicisme i a la política social.

ALCALÁ ZAMORA li contesta, i expressa la satisfacció que li produeix que els sacerdots ingressin al Parlament.

Declara que en la ratificació de confiança feta pel Parlament al Govern es convingué que l'ordre de prelación dels assumptes a estudiar seria sempre disposat a base de col·locar a primer terme la Constitució i el problema agrari.

Per altra part — diu — l'estabilitat de la moneda no pot fer-se fins que el règim no estigui també estabilitzat.

El Govern no oblidarà els problemes econòmics que hi ha pendent de solució, però han de resoldre's prèviament els que els precedeixen.

EL PRESIDENT DE LA CAMBRA diu que encara que en la proposició que defensà ahir el senyor Ossorio i Gallardo apareixia la signatura de Marañón, això fou degut a un error, puix que el dit senyor no ha subscrit aquella declaració.

EL MINISTRE D'ECONOMIA llegia els decrets del seu ministeri que han de convertir-se en lleis.

Es passa a l'ordre del dia, i comença la discussió sobre els decrets dictats per la presidència del Consell.

ROYO VILLANOVA diu que els decrets del Cos d'Aviació modifiquen les lleis en vigor i que de determinats decrets han d'ésser examinats amb tota cura, puix que un cop salvades les circumstàncies que motivaren la seva aparició poden ésser modificats i perfeccionats.

Es reserva el dret de discutir les disposicions presidencials per a tan aviat com s'estableixi la deguda separació entre la presidència del Govern i la presidència de l'Estat.

ALCALÁ ZAMORA diu que per a això s'han portat a la Cambra els decrets dictats, perquè es discuteixin tots i puguin fer-ho tots els diputats que ho desitgin.

De l'obra de cada ministre n'és responsable el Govern, puix que tots els acords s'adopten de comú i complet acord.

ROYO VILLANOVA insisteix en què és delicat discutir solament els decrets que porten la signatura del cap de l'Estat.

En cap país no es discuteix el cap de l'Estat mentre els decrets no vagin acompanyats per la signatura del ministre responsable.

ALCALÁ ZAMORA.—Si S. S. el que desitja és trobar-me sol, sapiga que he trobat amb onze ministres. De totes maneres, es trobaria convicte i confiat, perquè em condemnin a cadena temporal.

Acabat el debat, s'aprova el dictamen de la Comissió.

SALAZAR ALONSO continua la seva interpellació sobre matèria jurídica.

FERRAN DE LOS RIOS defensa el decret sobre nomenaments de magistrats del Suprem. Creu innecessària la revisió que sollicita Salazar Alonso, ni la derogació del decret orgànic del poder judicial encara que el Govern sosté la necessitat com a tal poder.

S'aproven, sense discussió, els decrets dictats pel ministre de Justicia.

Es dona compte del nomenament de la Comissió de Pressupostos i del dictamen de la Comissió de Responsabilitats, que quedà damunt la taula, per a discussió.

També s'hegeix un vot particular formulat als mateixos dictamen per En Carlos Blanco i altres diputats.

Es fixa la sessió de demà per discutir el dictamen de la Comissió de Responsabilitats, i s'ajorna la sessió a les 8.25.

EL DIA POLITIC A MADRID

(Informació del nostre redactor-corresponsal)

La sessió d'avui ha estat breu i digna. A remarcar el discurs d'un clergue, que l'ha recitat sense un sotrat, com una lleig bon apren, i que ha sorprès la Cambra amb una professió de fe liberal desacomunada en els ministres del Senyor, sobretot els parlamentaris. El Sr. Alcalá Zamora li ha contestat amb una meravellosa improvisació que ha fet els deficiències de la Cambra. Després, pels paròdics, però, les converses giraven entorn d'un altre extrem de l'ordre del dia més palpatiu: que la d'ahir: en primer lloc, la qüestió social; en segon lloc, la vinguda del Sr. Macià per presentar l'Estatut al Govern.

Entre nombrosos diputats de la majoria es comentava la persistència amb què comunistes i anarquistes seguien manobrant contra la República, la qual cosa obligava al Govern a plantejar davant les Cortes Constituent la delicada, però urgentíssima, necessitat de prendre mesures energiques, no solament per defensar la República, sinó per salvar l'economia del país de l'enfonsada que fretenen provocar els partidaris del comunisme llibertari.

La situació d'Andalusia, els incidents saguntins de Bilbao, els desordres de Saragossa, el pistolisme iniciat a Madrid i els conflictes de Barcelona obrien a una tònica premeditada dels enemics del règim, que en l'hor acutació fan la felicitat dels carlistes monàrquics de Fontainebleau i de la Cote d'Azur.

Tanmateix sembla seguir que el pro-

BELLMUNT

L'Emiliano s'empatolla unes quantes declaracions sobre federalisme, catalanisme i separatisme

Madrid, 12. — Aquesta tarda l'Emiliano Iglesias conversà amb els periodistes sobre el problema de Catalunya.

Estem vivint — digué — en un confusióisme lamentable, en el qual procurem, els uns i als altres, disgregar el pensament en una paraula, com deia Tayllerand, per a viure en un règim de inestabilitat que té que caure en quant se'l sotmeti a la contradicció de la multiplicitat.

El sutors del projecte de Constitució i dels vots particulars — no em refereixo al definitiu, damunt el qual no he pogut formar juici, perquè estem laborant amb bona fe i gran activitat — han dit que la Constitució no era unitària ni federal, sinó federable.

Si així fos en realitat, no hi hauria qüestió amb el senyor Macià ni amb els seus companys, perquè tot quedaria reduït a una qüestió de procediment; però la realitat és que el federable és així perquè pot arribar a federar-se, i jo no veig per en lloc que així pugui ésser amb la Constitució que atribueix a l'Estat nacional, com era indeclinable, la unitat de la sobirania, puix per a ésser federable i arribar a federar-se és inquestionable que tindrà que desassegurar-se la sobirania de l'Estat, per a tornar a formar-se l'organisme l'origen del qual es deuria a les parts que es federen, principi aquest que ara defensen els partidaris de l'Estatut català i el senyor Macià.

Ara bé. És aquesta una posició nova? Ja l'estimo més bé un ardid del separatisme català, a obtenir el medi de realitzar noves manobres que posin a l'Estat espanyol enfront dels fets consumats, com ara es preté.

Els catalanistes ahir, avui i demà, no ha estat mai federal. Pel contrari, han estat sempre adversaris de les doctrines de En Francesc Pi i Suñer, per la senzilla raó de que ells parteixen del principi de la nacionalitat catalana.

No sols no han acceptat mai les teories federals de Pi, sinó que no admeten tampoc el particularisme d'Almirall, perquè la teoria que han

observat per a totes lures militacions, des de les Bases de Manresa fins la data d'avui, ha estat la del "fet de Catalunya", que per equival a l'expressió de la nacionalitat catalana, la definició de la qual realitat d'un motiu potentíssim de la Riba, present per base elements principals del bisbe Torralba.

El propi Durruti i Ventosa hagien combatut el Federalisme, com ha combatut tots els catalanistes, ja que no hi ha que sorprendre's que el Vell sortís del moviment anar de l'Esquerra catalana, el poeta Ventura Gassol, hagí d'ir en celebració l'aniversari de les Bases de Manresa, que els catalans no eren ni podien ésser catalans, sinó solament catalans.

Això que esmentava a les guals i que ha portat al propi Ventura Gassol, per moltes circumstàncies, a una rectificació, una mica embaixada, no és més que la repetició cronològica i fotogràfica de què afirmà Prat de la Riba en el seu llibre sobre la Nacionalitat Catalana, que, pel fet, ignoren la resta dels espanyols i dels catalans, però a la base d'ells, puix que per aquest llibre Rovira i Virgili — que avui és el valor doctrinal més alt de Catalunya — nomena a Prat de la Riba "recreador dels catalans".

Per això he dit repetides vegades que la posició amb respecte a Catalunya en aquest problema és establir una política nacional, amb regim absolut de les diverses modalitats de les comarques espanyoles, amb similitud suficient, però amb igualtat que permeti el desenvolupament d'un ideal col·lectiu del qual extem solament necessitats a Espanya, i formalitzar la nostra posició internacional.

Reconecent, com volen els catalanistes, que des del segle XV en què els compromisos d'Espanya a determinar una corrent centrífuga de les entitats nacionals no ha passat el temps cal admetre que no ha conegut ni s'ha verificat cap procés que pugui arribar a realitzar el fet l'històric d'Espanya.

Saragossa

Temença de disturbis

Saragossa, 12. — Davant possibles perturbacions d'ordre públic s'han pres moltes precaucions.

En començar la jornada acudiren els obrers a les fàbriques, tallers i altres centres. Els parats no s'han presentat. A la tarda n'han acudit alguns.

En diversos llocs s'han establert seccions de guàrdia civil i de l'exèrcit.

Hom esperava que a la tarda se celebraria una manifestació dels sense feina, però aquesta no ha arribat a efectuar-se.

El governador ha dit que està disposat a mantenir l'ordre sigui com sigui.

Ha afegit que no seria d'estranyar que haguessin arribat a Saragossa elements amb el propòsit de repetir els tristes succeïssos registrats en altres poblacions, però si això fos, estem preparats per a plantar cara a tot. No cal oblidar que en aquests moments l'arma formental és l'esperit ciutadà.

Les botigues han de romandre obertes, el mateix que els cafès i bars, puix que és contraproduent tancar els establiments. Asseguro que tot està garantit.

Bilbao

Excitació per la província

Bilbao, 12. — El jutge seguit actuant, però guardant la més absoluta reserva. No obstant, s'assegura que la diligència d'autòpsia semblava demostrar que algun dels morts en els succeïssos del carrer de Somera rebieren les ferides quan es trobaven a terra.

Continuen els ànims excitats en difer

Palau de la Generalitat

El conseller de Finances, senyor Giralt, proposa la creació del Banc de la Generalitat de Catalunya

El conseller que subseriu té honor de posar a conecment dels senyors president i companys consellers del Govern de la Generalitat de Catalunya un esbós de projecte sobre la creació del Banc de la Generalitat de Catalunya, les bases del qual es detallen a continuació, no amb pretensió de presentar una obra acabada, sinó amb el desig d'ofereir a l'estudi del Consell un modest treball, que tal vegada podria servir de punt de partida per a l'estructuració i en el seu dia creació de l'instrument cabdal de les finances i economia de Catalunya.

— BASES —

1.—Es crea una entitat bancària amb la garantia de la Generalitat de Catalunya, que, ultra realitzar tota mena d'operacions típicament bancàries, realitzara vers la Generalitat les mateixes funcions que el Banc d'Espanya realitza vers l'Estat Central, sense envair, però, el camp d'acció que aquest té assignat, i sense perjudici dels privilegis que al Banc assegura la Llei d'Ordinació Bancària.

No cal dir que tindrà al seu càrrec l'emissió i conversió dels Emprèstits de la Generalitat i de les desaparegudes Diputacions catalanes.

2.—L'entitat que es crea girarà sota la denominació de "Banc de la Generalitat de Catalunya".

3.—El Banc tindrà, ultra la Casa Central a Barcelona, una sucursal a cada una de les poblacions cap de partit de Catalunya.

4.—Se sol·licitarà del Banc d'Espanya la concessió de corresponsalia a tots els caps de partit on el Banc d'Espanya no tingui establerta sucursal.

5.—Estaran prohibides al Banc totes les operacions d'especulació, sigui de la naturalesa que sigui, ja versin sobre valors mobiliaris ja sobre mercaderies.

6.—Les principals activitats del Banc es dedicaran a les operacions de crèdit, descomptes, préstecs, dipòsits i emissions a particulars, Societats i Corporacions.

7.—No realitzarà el Banc cap emissió de valors industrials dels quals no s'hagi publicat prèviament un prospecte d'emissió, la veracitat de la qual ha de venir avalada pel servei d'inspecció i comprovació que el Banc crearà i mantindrà.

8.—El Banc estarà regit:

- a) Per un Consell d'Administració en el qual tindran lloc:
1. Els representants de la Generalitat que aquesta designarà.
2. Els representants de les entitats econòmiques que intervinguin en la seva fundació.
3. Els representants dels accionistes.
- b) Per un director i dos sots-directors, nomenats pel Consell.
- c) Per un director de sucursals.
- d) Per un interventor general.
- e) Per un caixer.
- f) Per un secretari general.

9.—Compondran el Consell Permanent, que haurà de reunir-se un cop, almenys, per setmanal:

1. Un conseller representant de la Generalitat.
2. Un conseller representant de les entitats econòmiques.
3. El director o el sots-director que el substitueixi.
4. Un conseller representant dels accionistes.
5. El secretari general.

10.—El Banc tindrà un capital mínim de 50 milions de pesetes desemborsades.

11.—El Banc tindrà sempre en caixa un import mínim del 55 per 100 de l'import total dels comptes exigibles a la vista; un 20 per 100 més en efectes i crèdits a la vista, i el restant, fins a la totalitat de l'exigible al dia, en efectes o crèdits realitzables pel seu valor nominal, amb un màxim de trenta dies.

12.—Els complements en valors seran admesos pel Banc, subjectant-se, però, a les següents condicions:

- a) Comptar en els rebuts de lliurament i recepció de valors, la numeració, classes i sèrie dels títols.
- b) La percepció, pel Banc, d'un premi per cada lliurament i recepció de valors, que faci, per títol amortitzat que subministri, i, en general, per cada operació que realitzi amb els valors esmentats.

13.—Totes les operacions de

valors que faci el Banc per compte propi o dels seus clients, serà intervinguda per un agent de Canvi i Borsa, que la Junta Sindical designarà d'ofici.

14.—El Banc farà una emissió d'actes d'estalvi popular, l'import total de les quals serà igual a un 25 per 100 del capital total subscrit en accions ordinàries, amb el fi de donar participació als obrers manuals i intel·lectuals en les activitats del Banc. L'import d'aquestes accions se satisfarà en terminis setmanals o mensuals, a voluntat dels subscritors i en la forma i condicions que ja es determinarà.

L'import d'aquest estalvi popular es dedicarà a facilitar l'adquisició d'indústries a les societats obreres que ho sol·licitin i vulguin subjectar-se a les condicions que s'estableixin, i també facilitar a les petites indústries i agricultors modestos aquelles operacions de crèdit que precisin.

15.—El Banc contribuirà amb un 10 per 100 dels beneficis líquids que obtingui, a satisfer les despeses de la Generalitat o de les institucions benèfiques que aquesta determini.

16.—La Generalitat de Catalunya assegurarà amb la seva solvència, moral i econòmica, la totalitat de les obligacions contractades pel Banc, al qual efecte tindrà la màxima llibertat d'inspecció i comprovació d'operacions per mitjà dels representants que el seu Govern nomeni.

En virtut del que es deixa exposat, el conseller que subseriu té l'honor de proposar al Consell que se serveixi acordar:

Primer.—Prendre en consideració el projecte de constitució del Banc de la Generalitat de Catalunya, presentat pel que subseriu.

Segon.—Confiar a una ponència de dos senyors consellers i de l'honorable senyor president la redacció d'un projecte de constitució de l'establiment Banc, de conformitat amb les bases contingudes en el dit projecte i les altres que el suggerixi l'estudi i coneixement d'aquestes institucions, podent assessorar-se dels tècnics, el concurs dels quals es cregui necessari per a realitzar el comès que se'ls encomana.

Tercer.—Que els esmentats senyors consellers restin facultats per a portar a terme les gestions que s'estimin convinent per a la realització del projecte.

Palau de la Generalitat, 11 d'agost de 1931.

La sessió Puig i Ferrer a l'Escola d'Estiu

La sessió d'avui, dijous, a càrrec de Joan Puig i Ferrer, que havia de consistir en un estudi de l'obra i de la vida de Goethe, ha quedat ajornada probablement per a dimarts que ve, a les sis de la tarda. Hi prendran part com a rapodes la senyora Mercè Nicolau i la senyora Roser Coscolla, que recitaran una selecció de poesies de Goethe.

LLIURAMENT DE L'ESTATUT

DIVENDRES L'EFECTUARA EL SENYOR MACIÀ AL CAP DEL GOVERN, A LA PRESIDENCIA

Tots els parlamentaris catalans aniran a rebre el President de la Generalitat

Ahí a la tarda aconseguirem aturar breus moments el diputat català senyor Hurtado, inquirint-li sobre la reunió mantinguda amb el president al matí d'avui.

Ens manifestà que tractarem d'enfocar la discussió del projecte de Constitució general de l'Estat i l'Estatut sense discrepàncies fonamentals respecte del procediment, a més tenint en compte la bona disposició d'ànim del president del Consell i dels elements del Govern.

Celebrarem altres entrevistes amb el president — digué — i aquest canviarà impressions amb la comissió parlamentària que entén en el projecte de la Constitució per arribar a aquesta fórmula.

Afegí que a les quatre de la tarda es reunirà la minoria catalana amb els elements federals per donar aquests compte d'una proposició examinada a fer una República Federal.

Segurament si respon al nostre pensament tindran la nostra adhesió.

Vàrem tornar a referir-nos a l'Estatut, preguntant al senyor Hurtado si se simultaniarà amb la del projecte de Constitució, i ens digué:

— És possible que en certa manera

INFORMACIO ESTRANGERA

A ANGLATERRA

La necessitat d'equilibrar el pressupost

Londres, 12. — A Downing Street se celebraran ahir importants consultes relacionades amb el problema financer.

El primer ministre fou posat al corrent dels punts de vista dels grans Bancs anglesos pel que fa a les conclusions contingudes en l'informe del Comitè d'economia.

El senyor MacDonald rebé després a diversos representants d'establiments financers.

Sembla que el Govern ha decidit mantenir la seva actitud, que es condensa en la necessitat d'equilibrar cost el que cost el pressupost.

Avui se celebraran noves reunions per a examinar una altra vegada l'informe del Comitè d'economia.

Als cirkels polítics es comenta el rumor que les conclusions del dit Comitè han ocasionat divergències dintre el Govern.

No obstant hom creu que el Govern farà una crida als representants dels dos grans partits, i que se celebrará la setmana vinent una reunió en la qual sembla que es discutirà el mitjà d'equilibrar el pressupost, encara que això segurament exigirà sacrificis a les classes benestants i als obrers. — Fabra.

Les mesures per a resoldre la situació financiera

Londres, 12. — Els senyors Thomas, Henderson i Graham han arribat a Downing Street poc abans de les quatre de la tarda, i ha quedat reunit immediatament el sots-Comitè de Govern.

Es considera poc probable que el dit sots-Comitè pugui acabar els seus treballs avui, i es preveu una nova reunió per a demà.

La situació financiera britànica, que ha exercit sempre una gran influència sobre la situació política és, en efecte, essencial.

Aquesta situació financiera fou qualificada fa uns dies com molt alarmant pel senyor Williams May.

En un discurs pronunciat a la Cambra dels Comuns, el canceller de l'Echiquier no amagà tampoc la gravetat de la situació.

En donar la seva opinió so-

bre el projecte del Comitè d'economia, entre altres mesures, va proposar un pla susceptible d'alleugerir el Pressupost de la càrrega important que fa referència al servei del Deute.

En això tenen llur fonament tots els elements del problema, al qual el Govern s'esforça actualment a trobar una solució pràctica; l'objecte essencial que es tracta d'aconseguir és l'equilibri del Pressupost i l'activitat política desenvolupada pel Govern aquests darrers dies, demostra la determinació ferma del Gabinet de fer front a la situació, equilibrar el Pressupost i defensar el crèdit nacional.

Aquesta decisió governamental ha trobat ressò favorable en els Cirkels de la City, on es declara que la qüestió de l'equilibri del Pressupost cal resoldre-la perquè reneixi la confiança exterior i, per últim, per fer possible una disminució de la taxa de descompte i donar més facilitats a la Tresoreria i a les empreses particulars.

Els directores dels grans establiments financers han aconseguit, doncs, favorablement les consultes de què han estat objecte per part del Govern, i es creu saber que les opinions que s'han emès no tenen sols caràcter consultiu, ja que, en efecte, el seu concurs és indispensable per a l'èxit de tota temptativa de la conversió de la mena que projecta el canceller de l'Echiquier.

El consentiment de les potències interessades és tant més necessari quant que una conversió d'emprèstit ha d'ésser voluntària.

En els moments actuals, tenint en compte els dos augments consecutius de la taxa del descompte a què s'aproxima el Banc d'Anglaterra, no es percep els avantatges que podrien aconseguir els posseïdors acceptant una conversió.

A manca de l'interès personal, es tracta de fer intervenir l'interès nacional, i es creu que els posseïdors de valors de l'Estat no es negaran a acceptar una decisió basada en el projecte d'economia acabat pel Comitè May. — Fabra.

Desnivell en el pressupost

Santiago de Xile, 12. — Segons càlculs fets als centres competents, els ingressos del pressupost s'elevaran a la suma de 275.000.000 i les despeses a la de 437.000.000, fins a fi d'any. — Fabra.

PERU

La situació de l'ex-dictador Leguía

Londres, 12. — Comuniquen de Lima al "Times" que el Tribunal Suprem, en fallament d'avui, ha acordat que no hi ha cap tribunal de justícia capaç de jutjar l'ex-president Leguía, acusat d'abusos d'autoritat en l'administració. El Tribunal afirma que segons la Constitució i el Codi Civil solament el Congrés pot jutjar l'ex-president. Els advocats de Leguía segueixen demanant la llibertat del seu defensat. — Fabra.

FRANÇA

La salut de Briand

Paris, 12. — Les notícies que es tenen sobre l'estat de salut del senyor Briand, són completament satisfactòries, i es creu que dintre d'uns dies hauran ja desaparegut per complet totes les sensacions de fatiga i que el ministre d'Afers Estrangers podrà reintegrar-se per complet a les feines pròpies del seu Departament.

Està fora de dubte que el senyor Briand assistirà a Ginebra a les deliberacions del Consell i de l'Assemblea de la Societat de Nacions. — Fabra.

CUBA

El moviment alliberador contra Machado

Washington, 12. — Tant a Nova York com als ports de la Florida són molts els cubans que es disposen a embarcar-se per a sumar-se als rebels.

El fet que Machado, malgrat de totes les seves notes optimistes hagi declarat l'estat de guerra a tota la illa, demostra la gravetat que per a ell té la situació.

Segons els cubans, les tres províncies més importants de la illa s'han aixecat en armes contra la dictadura de Machado. — Fabra.

TRIOMF DELS REBELS

Nova York, 12. — Notícies de l'Havana anuncien que 300 rebels han envaït la població de Santa Clara i que en la topada que hi hagué resultaren morts trenta soldats federals. Vint-i-cinc més foren fets presoners pels insurgents. — Fabra.

ALEMANYA

La commemoració de la Constitució de Weimar

Discurs del cap del Govern i del ministre de Finances

Berlin, 12. — Amb assistència del Cap de l'Estat, mariscal Hindenburg, membres del Reich i autoritats, s'ha celebrat en el saló de sessions del Reichstag, la festa de la Constitució.

El ministre de Finances va pronunciar un parlament, en el qual posà de relleu els perills que varen amenaçar a l'economia alemanya durant els passats mesos, a conseqüència de la retirada, per valor de milers de milions de crèdits estrangers a plaç curt.

Sofrim — afegí — no solament la crisi econòmica, sinó també la dels Tractats que acabaren la guerra i volgueren col·locar els fonaments d'una nova Euròpa i d'un nou món.

Esperem que començarà imposar-se la comprensió del fet de que les economies dels pobles depenen unes d'altres i que això és tingui un dia en compte per la revisió dels Tractats.

L'orador va recordar que l'Autòritat del President del Govern del Reich i dels Guberns dels Estats particulars, no havien sofert durant la crisi i que el poble alemany va suportar les dures proves dels últims mesos amb calma admirable, adaptant-se a les riguroses mides del Govern.

El ministre acabà expressant la seva fe en l'esdevenidor d'Alemanya.

Tot seguit el senyor Brüning va fer una allocució, en la que invità als alemanys a recordar el què els uneix i la necessitat d'associar-se al crit de

"Visca el poble alemany unit en la República".

La festa acabà cantant-se, per tota la concurrència, l'Himne nacional.

A continuació, el mariscal Hindenburg, acompanyat dels ministres del Reich, es va dirigir a la Plaça de la República, on, acompanyat per una immensa multitud, va passar revista a la Companyia que feia honors, retornant després al Palau de la Presidència. — Fabra.

Topades entre socialistes i hitlerians

Berlin, 2. — En acabar la cerimònia que se celebrà a Magdeburg, per commemorar el 12 aniversari de la Constitució de Weimar, un grup de membres de l'Associació "Bandera d'Imperi" fou atacat per un altre de nacional-socialistes, que es trobava a l'interior del local on acostumaven celebrar llurs reunions.

La policia, que acudí ràpidament per a restablir l'ordre, rodejà la casa i detingué a seixanta nacionalistes, s'incautaren de gran quantitat de revòlvers i armes blanques.

A Luneburg es produí també una violenta col·lisió entre membre de l'Associació "Bandera d'Imperi", nacional-socialistes i "Cases d'acer", resultant diversos ferits.

La policia, després de grans esforços, aconseguí restablir l'ordre, practicant diverses detencions.

A altres poblacions, entre elles Colònia i Dortmund, s'han registrat també incidents, si bé de menys importància. — Fabra.

L'atemptat contra el ràpid Frankfurt-Berlin

Berlin, 12. — La informació oberta per a descobrir als autors de l'atemptat comès contra el ràpid Frankfurt-Berlin, prossegueix activament.

La policia ha efectuat un registre a una casa situada a un barri de l'Oest de Berlín, cercant a un individu de nacionalitat estrangera, sobre el qual recauen greus sospites.

A conseqüència de les indicacions sumministrades per l'electricista, a qual casa foren adquirits el material elèctric i el tub de ferro que serviren per preparar l'atemptat contra el ràpid, la policia ha detingut a un irlandès nomenat Carnell.

Les senyes d'aquest individu no corresponen exactament a les sumministrades per l'electricista; no obstant, fins que s'aclari per complet l'assumpte, l'irlandès continuarà detingut. — Fabra.

Les intencions pacífiques dels comunistes

Aix La Chapelle, 12. — A aquesta població, a Notberg i a Geisweiler la policia ha procedit a la detenció d'uns cinquanta comunistes pertanyents a una nova organització d'assalt del partit comunista, nomenada "La rothen Schuetzenbund".

Aquesta nova organització ve a substituir a l'Associació d'Antics combatents del davant roig" el funcionament del qual ha estat prohibit per les autoritats.

Els seus membres posseeixen nombroses armes i practiquen exercicis de tir. — Fabra.

La Música

NOTES OFICIOSES

CONCERT

Tal com s'havia anunciat, diumenge tingué lloc a Premià de Dalt, al local de la Societat Sant Jaume, un interessant concert a càrrec de l'aplaudiva soprano senyora Andreea Fornells de Sayós i el baríton Joan Sayós, els quals foren acompanyats al piano per N'Antònia Sançristófol, vídua de Folch.

La senyora Fornells cantà un programa que fou escoltat amb la major delectació, obres de Schubert, Grieg, Pujol, Closson i Mozart; no cal dir com foren aplaudides, per la magnífica execució que assoliren.

Un efecte no menys plaent causà el baríton senyor Sayós en "Vetlla d'amor", "Inspiradora", "El frare", "Hamlet" i "Páginas".

L'Orfeó "Sant Pere de Premià", sota la direcció de Na Antònia Sançristófol, vídua Folch, cantà un escollit programa, i mereixeren ésser repetides "Muntanyes regalades" i la "Cançó dels Llauradors".

El nombros i distingit públic que assistí al concert prodigà merescuts aplaudiments.

EL TEATRE

NOTES OFICIOSES

TEATRE TALIA

Vicents Mauri, el popular primer actor i director de la companyia valenciana del Teatre Alcazar de València que demà, divendres, debutarà al Teatre Talia, ha obtingut amb les seves primeres actrius Carme Nieto i Pilar Martí un assenyalat triomf amb la comèdia en dos actes de F. Melià, "Encara queda sol en la torreta", que l'Empresa Barber ha escollit per a debut de la seva companyia.

L'afortunat autor de "Pare vostè la burra, amic", Felip Melià, ha aconseguit, amb "Encara queda sol en la torreta", un dels més grans triomfs del teatre valencià.

El moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "Ciudad de Mahón", amb càrrega general i 35 passatgers, d'Elvissa.

Vapor espanyol "Ciudad de Barcelona", amb càrrega general i 153 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general i 69 passatgers, de Maó.

Vapor espanyol "Cabo Rocho", amb càrrega general i 8 passatgers, de Santander.

Vapor espanyol "Isla de Tenerife", amb càrrega general i dos passatgers, de Canaries.

Vapor francès "Ipanema", amb càrrega general, de Gènova.

Vapor espanyol "Tiflis", amb petroli, de Santa Cruz de Tenerife.

Vapor holandès "Pellux", amb càrrega general, d'Amsterdam.

DARRERA HORA

DE BARCELONA

BOXA AL NUEVO MUNDO

TORRES I PETE NEBO VENCEREN, RESPECTIVAMENT, JOHNNY CRUZ I PEREZ

Amb la sala completament plena se celebrà ahir al Nuevo Mundo l'anunciada vetllada de boxa, en els matches principals de la qual Torres i Pérez eren, respectivament, acompanyats a Johnny Cruz i Pete Nebo.

Tots dos combats foren seguits amb gran interès pel públic, però fou una lluita que quan lluitaven Torres i Cruz hom esbronqués gairebé constantment el darrer. Cruz cometé tantes moltes incorreccions, però donat que l'àrbitre, senyor Laborda, intervingu quan era necessari amb energia i oportunitat, sobrava l'escàndol; el vencedor en sortí en certa manera perjudicat.

L'esmentat Torres va fer un gran combat. Es pot veure nítid que des d'ahir aquest boxador s'ha tornat

Vapor alemany "Euler", amb càrrega general, de Bremen.

Vapor espanyol "J. S. Elcano", amb càrrega general i 150 passatgers, de Cristóbal.

Vapor anglès "Kasana", amb càrrega general, de Karachi.

Vapor italià "Bellenden", amb càrrega general, de Marsella.

El match Pete Nebo-Pérez acabà a la quarta represa, en la qual el darrer esmentat es va veure impossibilitat de continuar, a conseqüència d'una ferida a la cella esquerra.

Aquesta ferida, que Pérez es va produir en l'enfrontament, va obrir-se ja al primer round.

Pete Nebo va produir bona impressió als nostres aficionats. Té un estil molt personal i es veu de seguida que es tracta d'un pugilista que ha rebut bastants cursos de boxa. Sospitem que ahir sols ens va mostrar una part petita del seu repertori. Però no creiem equivocacions dient que es tracta d'un boxador les dues principals faltes del qual consisteixen en l'encaixar i en l'eficàcia. Corrobora aquesta opinió el fet que els Pete Nebo l'únic dels dos boxadors que acusà algun cop en els quatre rounds que va poder durar la lluita.

Abans d'aquest combat l'italià Max Izane obligà els segons de Rosselló a llançar l'esponja al ring a la quarta represa i després d'haver anat l'esmentat Rosselló per tres vegades a terra.

En els dos preliminars, Molons i Abat feren match nul i Velasco vençé a Sánchez per punts.

Catalunya

SABADELL

Uns atracadors intenten assaltar una joieria

Ahí al matí es produí a Sabadell una gran alarma, motivada per l'audàcia d'uns atracadors que intentaren assaltar la joieria propietat del senyor Josep Vargues.

Els atracadors entraren a la botiga, i encarrant les pistoles a la dependència els obligaren a posar els braços enlaire.

Els dependents, però, reaccionaren, i en lloc de obeir les indicacions dels atracadors, amb evident perill de llurs vides, començaren a demanar auxili a grans veus, i així motivà que els transeünts s'agrupessin davant l'establiment. Els atracadors, en vista que no podien cometre l'atracament i a més corrien el risc d'ésser detinguts pel públic, abandonaren la seva actitud i s'obriren pas entre la gent apuntant amb les pistoles. Seguidament muntaren a l'auto que els conduí i empenygueren ràpidament la fuga, sense que fins ara hagin estat detinguts.

FERIT PER AGRESSIO

Ahí al vespre fou auxiliat a la Casa de Socors de les Cases Consistorials Manuel Campuñó García, de 24 anys, solter, el qual presentava una ferida incisiva al tòrax, produïda per arma blanca.

La dita lesió li va causar un individu que va agredir-lo a la Plaça de Francesc Macià, a conseqüència d'una discussió sostinguda a un dels grups que s'hi formen cada nit.

L'agressor fou detingut.

SUBSCRIVIU-VOS A LA PUBLICITAT

INFORMACIÓ DE LA CIUTAT

CATALANS!
adquirir un
JORDIET
Val 3 ptes.
Novetat de
CLINICA DE
DEBES
8, Tapineria, 8
(Via Laietana)

LA PUBLICITAT

PRIMER DE SUBSCRIPCIO
Per a l'any 1932
Península Ibérica, trimestre... 900
Amèrica Llatina... 800
Altres països... 700

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les 7 hores del dia 12 d'agost de 1931:

Continua dominant a la major part de l'occident europeu el règim anticiclònic, amb els màxims valors a les costes atlàntiques de França.

El cel està tapat a les illes Britàniques, Dinamarca, Canal de la Mànega i Alemanya, i es registren petits ruixats a Àustria, regió d'Hamburg i canal de Sant Jordi.

A la península Ibèrica i gran part de França i Itàlia, el temps és bo i les temperatures suaus.

Estat del temps a Catalunya a les 8:

Encara que per dificultat de comunicació no s'han pogut rebre les dades de l'interior de Catalunya, a jutjar per les internacionals rebudes per T. S. F., el temps és bo a tot el país, amb terralls lluminosos.

Durant la matinada, ha plogut lleugerament a la costa de Barcelona.

La temperatura màxima a Tortosa fou de 29 graus, i la mínima, de 16.

NOVA JUNTA DIRECTIVA

En Junta general extraordinària, celebrada recentment per l'Associació d'Hotelers i Similars de Catalunya, va quedar elegida la nova Directiva de l'entitat en la forma següent:

President, Joan Badó; vice-president, Ramon Tarragó; vice-president segon, Esteve Sala Canadell; Secretari, Joan Masó; vice-secretari, Baldomer Carhó; comptador, Jaume Llopart; tresorer, Artur Giménez; bibliotecari, Josep Poch; vocals: Miquel Regàs, David Capell i Ernest Videllà.

El delegat de Hisenda ha senyalat els següents pagaments per avui:

Administració de rifa número 35, 100.000 pessetes: Enric Argimón, pessetes 6.026,45; Companyia Manresana Elèctrica, 115.768,31; Emili Mallol, 511,18; Modest Nuñez, 201,05; Pere Puiggrós, 361,09; Autocorresponsari Harry Walker, S. A., 6.802,38; Consorci Zona Franca, 19.740; Enric Campderrós, 19.740 pessetes.

UN LLADRE ES AGAFAT

DESPRES DE MOTIVAR UNA GRAN ALARMA

Ahí al matí, a la barriada de Sant Gervasi hi hagué molta alarma entre el veïnat del carrer de Francolí i els seus voltants.

Grècia: "Amores y copias", pas doble (A. Recasens).

19:30: Tancament de l'estació. Campana les hores de la Catedral. Comunicat del Servei Meteorològic de Catalunya.

20:00: Secció cinematogràfica. "Arenitas del Darro" (F. Oréjón).

14:00: Informació teatral. "Serenata espanyola" (A. Planas); "Giraldina", one step (A. Vidat).

14:15: Secció cinematogràfica. "Arenitas del Darro" (F. Oréjón).

14:30: Revista cinematogràfica pel nostre crític J. Cuesta Ridaure.

"Faust", selecció (Ch. Gounod); "Humoresque" (A. de Tacye); "Calatayud", cerca vifa (P. Palau).

15:00: Sessió radiobènfica, organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciaris d'Espanya, amb discos escollits.

16:00: Tancament de l'estació. 17:30: Obertura de l'estació. "La tirana del candell", cerca vifa (F. Diez Giles i Acevedo), Trio Ibèria; "La Saltemita" (V. Solís), per Cèlia Gámez; "Paquí", pericon (M. Aménabar); "El rosai", notis (S. Ramírez), Trio Ibèria; "Serenata d'amor" (H. Walden), orquestra "Bajos Beis"; "Orest", fox (L. Artís Ferrer), Trio Ibèria.

18:00: Cotitzacions de mercaderies.

Sessió infantil

18:05: Acudits, contes, endevinalles, poesies, etcètera. Continuació de la interessant i popular novel·la "Aventures de Robinson Crusoe", de Daniel de Foe. Col·legi d'infants: "Pels voltants de Barcelona", original de Torsky. Tots els treballs seran llegits pel dit senyor locutor.

18:30: El trio Ibèria interpretarà: "Dansa espanyola número 5" (Enric Granados); "Le roi fa dit", selecció (L. Delibes); "Erotik" (E. Grieg); "Amores y copias", pas doble (A. Recasens).

19:30: Tancament de l'estació. Campana les hores de la Catedral. Comunicat del Servei Meteorològic de Catalunya.

20:00: Secció cinematogràfica. "Arenitas del Darro" (F. Oréjón).

14:00: Informació teatral. "Serenata espanyola" (A. Planas); "Giraldina", one step (A. Vidat).

14:15: Secció cinematogràfica. "Arenitas del Darro" (F. Oréjón).

14:30: Revista cinematogràfica pel nostre crític J. Cuesta Ridaure.

"Faust", selecció (Ch. Gounod); "Humoresque" (A. de Tacye); "Calatayud", cerca vifa (P. Palau).

15:00: Sessió radiobènfica, organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciaris d'Espanya, amb discos escollits.

16:00: Tancament de l'estació. 17:30: Obertura de l'estació. "La tirana del candell", cerca vifa (F. Diez Giles i Acevedo), Trio Ibèria; "La Saltemita" (V. Solís), per Cèlia Gámez; "Paquí", pericon (M. Aménabar); "El rosai", notis (S. Ramírez), Trio Ibèria; "Serenata d'amor" (H. Walden), orquestra "Bajos Beis"; "Orest", fox (L. Artís Ferrer), Trio Ibèria.

18:00: Cotitzacions de mercaderies.

Sessió infantil

18:05: Acudits, contes, endevinalles, poesies, etcètera. Continuació de la interessant i popular novel·la "Aventures de Robinson Crusoe", de Daniel de Foe. Col·legi d'infants: "Pels voltants de Barcelona", original de Torsky. Tots els treballs seran llegits pel dit senyor locutor.

18:30: El trio Ibèria interpretarà: "Dansa espanyola número 5" (Enric Granados); "Le roi fa dit", selecció (L. Delibes); "Erotik" (E. Grieg); "Amores y copias", pas doble (A. Recasens).

Es varen mobilitzar cerques i vigilants, perquè a la torre número 27 de l'esmentat carrer es volia cometre un robatori.

Després d'oírse crits demanant auxili, xiulades d'alarma i un tret d'arma de foc que es féu per imposar respecte a la autoritat, es va detenir a Joan Tomàs Gironès, de setze anys, del qual es féu càrrec la Comissaria del districte.

JOIES VERITABLE OASIS
per a compres a bon preu aneu a la Joleria Magnífica, Tallers, 41

Un cop de mà que falla contra una joieria

Uns individus que ocupaven un automòbil intentaren realitzar un cop de mà a la joieria Vergés, situada al carrer de la Salut.

Segons referències del mateix propietari de l'establiment i dels seus dependents, el dia anterior els mateixos subjectes estiguieren a la botiga i contractaren, sense efecte, algunes joies.

Aquest simulacre de compra serví, sens dubte, d'exploració als lladre-gots per a realitzar l'intent de robatori d'ahir.

L'establiment és un dels més ben assortits de la nostra ciutat i desvetllà la cohejança dels atacadors.

Amb el pretext de comprar un anell, dos dels ocupants de l'auto entraren a la botiga, i sobtadament, mentre un d'ells examinava la joia, amenaçaren amb llurs pistoles la dependència que els atenia, la qual, sense intimidar-se, cridà demanant auxili.

El propietari, senyor Vergés, acudí als crits de la dependència i es trobà que els atacadors li apuntaven les pistoles, sense que això fos obstacle perquè l'amo sortís a la galeria de casa seva i demanés auxili.

Un dels atacadors pogué agafar el senyor Vergés i li donà un cop de pistola al costat, cosa que li féu perdre la paraula.

L'alarma produïda pels crits desconcertà els lladre-gots, els quals, no sense entaular una lluita amb la dependència, pogueren fugir, sense treure altre profit de llur requisa que l'anell que fingiren contractar, valorat en 400 pessetes.

Segons declaracions de persones que es donaren compte del fet, a més dels dos individus que entraren a la botiga, ocupaven l'auto tres individus més i el xofer.

La policia té el número del cotxe i està sobre la pista del seu propietari.

El senyor Vergés i la dependència foren assistits al dispensari municipal. Ambdós presentaven excitació nerviosa i confusió a la regió costal el primer, i hematoma i erosions als braços la segona.

En una taverna del carrer de Ribador, la policia va sorprendre una partida de jocs prohibits, incautant-se d'una quantitat en metàl·lic.

Els punts i el taverner, després de declarar davant el jutge, quedaren en llibertat.

LESIONATS A CONSEQUÈNCIA DE TOPADA DE VEHICLES

Ahí, a les sis del matí, al carrer de Pere IV, toparen un tramvia i el carro propietat de Valentina Gabarrós Andrés, de 42 anys, que, conduït per ella i carregat de gènere, es dirigia al mercat, procedent de Santa Coloma de Gramanet.

La dona, a part dels perjudicis per la desfeita del carro i la pèrdua de la mercaderia, va sofrir una ferida contusa a la regió parietal esquerra, eròsions de pronòstic reservat, segons dictamen del dispensari del Teulat, on va tenir d'ésser assistida.

—Victima d'un accident semblant, ocorregut al carrer del Clot, davant al número 235, foren assistits al dispensari de Sant Martí, Joan Busell Reinat i el nen de dotze anys Joan Falguera.

Al primer, que anava també en un carro, que topà amb una camioneta, li varen apreciar lesions de pronòstic reservat a diferents parts del cos i al nen, lesions lleus.

Els vehicles varen afegir despeses de consideració.

ROBATORIS

El propietari de la tenda número 310 de l'avinguda del 14 d'abril, Enric Ferrés, va denunciar que anit, a les deu, va trobar la porta del seu establiment violentament oberta.

Va practicar un reconeixement en el local, i va observar la manca de gèneres per valor d'unes 1.500 pessetes.

—Trencant el mostrador de la camiseria establerta al carrer de Creu Coberta, 72, s'emportaren els lladres gèneres que hi havia exposats, per valor d'unes 200 pessetes.

L'industrial perjudicat ha presentat la corresponent denúncia.

FINS ARA ERA EL SERVEI QUE DESAPAREIXIA; PERO ELS TEMPS CANVIEN

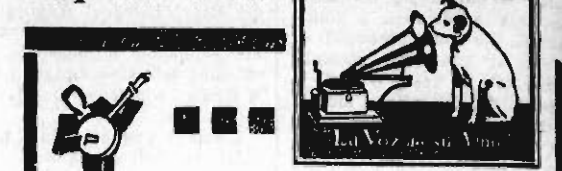
Dues minyones del servei d'una pensió establerta al carrer Alt d'en Gironella, barriada de les Tres Torres, han denunciat al jutge la desaparició del patró de la pensió.

El jutge ha disposat que Adelina Muñoz Serrano, una de les dues donants, s'encarregui de l'esmentada pensió, no permetent que se'n tregui cap moble ni cap objecte de valor.

Estómac, Ventre, Diabetis, etc., Aliments Especials Vegetarians. Casa Sorribes, Llíria, 62; Salmerón, 523

Els millors artistes... les orquestres millors...

impressionen sempre en discos d'aquesta marca

ORQ. SIMFONICA DE FILADELFIA.
Sota la direcció de Sergei Rachmaninov. La Illa dels Morts (Sergei Rachmaninov). Poema simfònic, en cinc parts.
AB-693-695.

SARSUELES. LAS PAVAS. Pels matxos artistes que estrenaren l'obra.—Las colegialas.—Marxa militar.
AE-3623.

Las Pavitas.—Java.
AE-3629.

EL PAIS DE LOS TONTOS. Fox dels petons.—Xotis dels cors,
AE-3171.

BALLABLES.—COBLA BARCELONA. Joguina. Bònica (J. Serra). Sardanes.
AF-458.
Rosada (J. Solà). Sardana. —Visca l'alegria (J. Serra). Sardana.

ORQ. DEMON'S JAZZ. Sevillanita. Foxtrot (refrany vocal).—Recordar. Vals (refrany vocal).
AE-3668.

ORQ. ARGENTINA DEL MESTRE FLORES. Cridla linda. Tango.—La Virgen del Perdon. Portenya.
AE-3676.

ORQ. HISPANICA. Puente Genil.—Paquito. Pasos dobles.
AE-3653.

CANÇONS. Joan Arvizu, amb acompanyament de guitarra. Negra consentida.—Tengo celos.
AE-3699.

"LA VOZ DE SU AMO"

ELS TRIBUNALS

PER INJURIES AL MINISTRE DE LA GOVERNACIO

Ahí matí va ésser al jutjat de la Universitat el director del periòdic comunista "Heraldo Obrero", prestant declaració en un sumari instruit contra dit periòdic per la publicació d'un article que, a jutj del fiscal, conté injúries contra el ministre de la Governació.

El director del periòdic ha manifestat que no sap qui pot ésser l'autor de l'article denunciat, però que se'n fa responsable per la seva publicació.

UNS VALORS BURSATILS QUE SHAN EVAPORAT

Josep Cirera ha presentat una denúncia contra altre corredor de Borsa que ha desaparegut, acusant-lo d'haver-li estat unes 25 mil pessetes.

Contra el mateix corredor hi ha diverses denúncies més presentades, entre les quals una de cent mil pessetes.

Com es veu, els valors bursatils que li havien confiat han arribat a l'expressió mínima pels seus dissortats posseïdors.

UN PARE QUE, PER DECLARAR-SE PARE, SHA BUSCAT MOLTA FEINA AL JUTJAT

S'ha tramitat al jutjat de guàrdia la denúncia per la inscripció falsa en el registre civil, d'un fill natural fent-lo passar com legítim efectuat per un home que ja era casat.

SABOTATGES A TELEFONS

Al carrer de Camps ahir al matí els fils dels telèfons eren tallats.

D'aquest fet de sabotatge se'n donà compte al jutjat especial.

El mateix jutjat, durant el matí, va rebre declaracions a diversos testimonis amb motiu dels sumaris que instrueix.

DILIGENCIES DEL JUTJAT DE GUARDIA

El jutjat de l'Audiència, secretaria del senyor Miquel, instruí durant la seva darrera guàrdia, 47 diligències, havent ingressat als calabossos cinc detinguts.

El substitut el jutjat de la Llotja, secretaria vacant.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

Sala de vacances

Secció del civil. — Incident. — Rosy Parre contra J. N. Klein.

Secció del criminal. — No té assignaments.

ELS QUE ANEU A PARIS

no oblideu que... el

BARCELONA

és l'únic restaurant català de París, en el qual trobareu un franc acolliment, i on, com diu tothom, s'hi menja bé i no és car...

FERRER us ofereix una pensió completa des de 55 francs per dia.

Recordem l'adreça?

9, Boulevard Montmartre (Grands Boulevards)

RESTAURANT BARCELONA

Na Angela Canudas Casanovas

vidua de Josep Casas Baró

HA MORT

a Sant Antoni de Vilamajor, als 74 anys d'edat

Després de rebuts els Santis Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afligits fills Joan, Antoni, Salvador i Joana, fills polítics Maria Casas, Isabel Carreras, Valentina Jolis i Jaume Serrat, germana política Josefa Casas, néts, família tota i la casa comercial J. CASAS CANUDAS, en assabentar l'honorable amics i coneguts de tan irreparable pèrdua, els preguen que la tinguin present en les seves oracions.

L'enterrament tindrà lloc a Sant Antoni de Vilamajor.

PER EXPRESSA VOLUNTAT DE LA FINADA, NO S'AVISA L'HORA DE L'ENTERRAMENT.

Bloc del transeünt

L'estampillat de bitllets del Banc d'Espanya. — Poques vegades hom llegirà un article tan ple de poca-soltes com el signat per A. M. F. al "Brusi", sobre la qüestió de l'estampillat dels bitllets de Banc.

Tenint en compte que el diari de referència és controlat precisament per un grup de tècnics financers, resultaria encara més incomprensible que s'hi hagués publicat, si no fos per a demostrar la mala fe i la mala voluntat de la gent de la casa per la República.

L'estampillat és precisament una de les poques coses encertades que en política monetària ha fet En Prieto, i guany aquest "saviesa" que signa A. M. F., es pregunta hipòticament com s'ho hauran de fer els que tenen un estalvi de 200, 300, i 400 pessetes, li contestarem que si és un estalvi, per això hi ha les Coixes, i si els tenen per despeses de casa, aquestes fortunes no els duraran pas els tres mesos que ha fixat el Govern com a termini de canvi.

Si tots els que tenen bitllets amagats a casa els porten als comptadors al Banc o a les coixes d'estalvi, no sofriran ni la més petita molestia, ni el més lleuger retard. Ara, si els tenen per a guardar-se'ls sota les rajoles, aleshores el Banc d'Espanya farà molt bé de canviar-los-hi, no per bitllets, sinó per "pobretes" d'una pesseta, perquè el seu dret se senti forçat.

Mireu que el copilista "Brusi" anar ara contra una mesura que no farà més que beneficiar el país!

Però, és clar, que és auri últim que el molestia: que en surti beneficiada la República.

LA T.S.F.

RADIOTEATRE D'EJ 1

Avui, dijous, a les deu de la nit, l'emissora Ràdio Barcelona radiarà la selecció de la divertidíssima joguina còmica en tres actes titulada "Los hijos artificiales", d'Abatí i Reparaz, interpretada pel quadre escènic de l'estació.

SUMARI DEL NÚM. 1 D'AGOST DE LA REVISTA "RADIO TECNICA"

La ràdio i la premsa diària nord-americana.—L'electricitat atmosfèrica.—Un "Hartley" exauible.—Com en un equip per a cinema sonor. Gran exposició alemanya de T. S. F. i fonohibició. Berlín 1931.—El receptor "Europa".—Els receptors americans i les vàlvules Philips. Lull i electríc que garanteix la seguretat dels aeroplans en la boira.—La ràdio E.A.G.G. 34.—Identificació d'emissores.—Notícies.—Consultes.

Clarion
RADIO
SUPERHETERODDI

98 per cent de presa de to

Emissions Nacionals

Programes per a avui

RADIO ASSOCIACIO EAJ 15 (351 m.)

11:15: Música selecta.

13:00: Tancament de l'estació.

16:00: Música selecta.

17:30: Tancament de l'estació.

20:00: Música selecta.

20:45: Reportatge microfònic a càrrec del publicista N'Octavi Salto.

21:00: Música selecta.

22:00: Tancament de l'estació.

RADIO BARCELONA

Diari parlat de Ràdio Barcelona. De les 7:30 a les 8 del matí: Primera edició.

De les 8 a les 8:30 del matí: Segona edició.

11:00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del

16:00: Tancament de l'estació.

17:30: Obertura de l'estació. "La tirana del candell", cerca vifa (F. Diez Giles i Acevedo), Trio Ibèria; "La Saltemita" (V. Solís), per Cèlia Gámez; "Paquí", pericon (M. Aménabar); "El rosai", notis (S. Ramírez), Trio Ibèria; "Serenata d'amor" (H. Walden), orquestra "Bajos Beis"; "Orest", fox (L. Artís Ferrer), Trio Ibèria.

18:00: Cotitzacions de mercaderies.

Sessió infantil

18:05: Acudits, contes, endevinalles, poesies, etcètera. Continuació de la interessant i popular novel·la "Aventures de Robinson Crusoe", de Daniel de Foe. Col·legi d'infants: "Pels voltants de Barcelona", original de Torsky. Tots els treballs seran llegits pel dit senyor locutor.

18:30: El trio Ibèria interpretarà: "Dansa espanyola número 5" (Enric Granados); "Le roi fa dit", selecció (L. Delibes); "Erotik" (E. Grieg); "Amores y copias", pas doble (A. Recasens).

19:30: Tancament de l'estació. Campana les hores de la Catedral. Comunicat del Servei Meteorològic de Catalunya.

20:00: Secció cinematogràfica. "Arenitas del Darro" (F. Oréjón).

14:00: Informació teatral. "Serenata espanyola" (A. Planas); "Giraldina", one step (A. Vidat).

14:15: Secció cinematogràfica. "Arenitas del Darro" (F. Oréjón).

14:30: Revista cinematogràfica pel nostre crític J. Cuesta Ridaure.

"Faust", selecció (Ch. Gounod); "Humoresque" (A. de Tacye); "Calatayud", cerca vifa (P. Palau).

15:00: Sessió radiobènfica, organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciaris d'Espanya, amb discos escollits.

16:00: Tancament de l'estació. 17:30: Obertura de l'estació. "La tirana del candell", cerca vifa (F. Diez Giles i Aceved

CINEMA

CINEMA

_____

AGOST

15

dissabte

ASSUMPCIO
DE NOSTRA
SENYORA

DIA DE PRESENTS

AQUESTA DATA MOLT POSSIBLEMENT US SUGGERIRA DEURES INEL-LUDIBLES
A COMPLIR AMB LES VOSTRES AMISTATS I FAMILIARS: OBSEQUIEU-LOS AMB
ALGUN PRESENT PRACTIC

ALS MAGATZEMS "TIVOLI" Casp, 17 i 19

TROBAREU EL MES GRAN ASSORTIMENT EN CONFECCIONS PER A SENYORES I
NENS: KIMONOS BRODATS: JOCS DE LLIT: JOCS DE TAULA: ESTORS: BA-
NOVES, ETC.

ELS ESPORTS

FUTBOL

Passatemps futbolístics
estivalsDIU QUE NO HI HA DIREC-
TUS EN EL NOSTRE FUT-
BOL: NO SERA PAS PER
MANCA D'ASPIRANTS..."Renato" a "Las Noticias", arran-
de la darrera assemblea de la Fe-
deració Catalana de Futbol, desco-
breix que també allí sobraven els
"tenors, pallassos i cinglars", se-
gons l'expressió d'Ortega i Gasset,
aplicada als parlamentaris:"Se ha hablado mucho de la crisis
que atraviesa el futbol catalán,
una crisis cierta, que alcanza a ju-
gadores, clubs y afición. Pero he-
mos de creer que la base de la crisis
la causa principal de la crisis
que hoy azota a nuestro futbol, hay
que atribuirle a la falta de direc-
tivos. En los clubs no hay dirección,
porque la dirección de los grandes
clubs requiere una capacidad orga-
nizadora que no poseen la mayoría
de aquellos que son designados. Y
sin dirección en los clubs, ni puede
haber federaciones, ni equipos, ni
afición, ni nada. Hasta ahora, mien-
tras el futbol fué un negocio flo-
ridente, mientras acudían a presen-
ciar un partido 30.000 personas, es-
tos efectos quedaban disimulados,
pero en el momento en que los di-
rectivos han tenido que ocultar su
ingenio y su capacidad organiza-
dora, para resolver un problema de
crisis, esta incapacidad ha quedado
al descubierto. No se lleva a las
directivas de los clubs a aquellas
personas que pueden ser más útiles,
sino a aquellas que cuentan con el
favor de la mayoría. En futbol, más
que en política, impera y prevalece
el caciquismo. Poco importa que un
candidato a directivo valga o no,
si un grupo de socios o un directivo
se empeña en otorgarle, por tal o
qual causa, la fuerza de sus votos."Y así se dan casos tan lamenta-
bles como en la asamblea del sá-
bado, en la cual fumos testigos del
vergonzoso espectáculo de ver có-
mo de la palabra deporte se hacía
escarnio.EL JUGADOR MAS, PEL QUE
ES DESPREN, ES UN HOME
DE PRETENSIONS MODESTESDiu un col·lega:
"Le diré que hay un jugador del
Barcelona que va a declarar-se en
rebeldía."—Mala época para esto, pero en
fin, ¿quién es?—Se trata de Mas. Ha dicho que
para firmar exigiria 20.000 pesetas,
o de lo contrario no firmaba.—¿Y sabe usted lo que piensa ha-
cer el Barcelona?—Pues creo que va a decirle que
si quiere firmar a las buenas, que
firme, o de lo contrario, va a que-
dar retenido.

—¿Y al Mas se pone (arco)?

—El Barcelona le tiene preparado
un sustituto.

—¿Cuál?

—Alcoriz. Parece que en prin-
cipio está de acuerdo con el Barce-
lona, pero éste ha de contestarle de-
finitivamente esta semana.

—¿Para?

—Para ver si pueden ser acepta-
das o no sus proposiciones.—¿No decía usted que estaban ya
de acuerdo?—Sí, en principio, pero falta pre-
cisar para cerrar el trato.

—¿Esto es todo?

—Hay más. Parece que a última
hora el Barcelona ha hablado con
Bestit II, para ver si podía evitarse
su marcha al Madrid.

—¿Y qué?

—No sé, pero puedo decirle que
ésta fué la causa de que Bestit II
aplaudiera su salida para la capital.

—¿Sabe usted dónde va Layola?

—Decían que iba al Oviedo.

—Esto era antes, pero ahora pa-
rece que no.

—¿Pues dónde?

—El Español ha estado al habla
con él.

—Pero, ¿no tienen a Soler?

—Sí, pero les interesa Layola para
jugar de medio ala, que es el sitio
que ocupaba cuando se rebeló.

—¿Y han llegado a un acuerdo?

—El asunto está en trámite."

Com a fantasia d'estiu, el lector
no ho trobarà malament.ENS SEMELA QUE ELS JU-
GADORS BRASILEIRS DU-
RAN FEINA PER A UTILIT-
ZAR-LOSCom ja diguérem, el Barcelona
està gestionant la nacionalització
dels jugadors brasilers Fausto i Ja-
guaré, procurant que s'abreviïn els
tràmits i se'ls hi concedeixi el més
aviat possible, salvant una part si no
tot el temps de residència que s'exi-
geix en atenció a la utilitat esportiu-
a que representa la seva alineació
en els campionats catalans.Així raona el Barcelona la seva
petició i les darreres impressions
marquen un lleuger avanç, encara
que manqui molt camí en les ges-
tions.Si el Barcelona aconseguís que
les seves diligències a Madrid prop
del ministre d'Estat tinguin èxit, els
dits jugadors participaran en totes
les competicions oficials, i, en cas
contrari, els utilitzarà únicament en
els partits amistosos i internaciona-
ls que pensa convocar a Barce-
lona i fora d'Espanya.

Jaguaré, esverde-llib odar dord

Fernando, company de Fausto i
Jaguaré, ha marxat a Itàlia on se
li han fet proposicions per part d'un
Club d'aquell país.LICENCIAMENT DE DOS
JUGADORS DEL SABADELLEl Sabadell acaba de llicenciar,
renunciant a tota retenció o traspa-
s, al seu defensor Roura i al su mig ala
Codina.Segons la versió que sembla ésser
oficial, aquestes dues baixes en l'on-
ze de la Creu Alta, al igual que la
que es concedí al guardavallers Ros,
obeeixen a la norma que s'ha impos-
at la Directiva sabadellenca de no
tenir jugadors completament pro-
fessionals, ja que, els jugadors es-
mentats volien actuar purament en
la professional.EL DARRER PARTIT DEL
GRACIA F. C. I EL PRIMER
DEL CATALUNYA F. C.A Gràcia juguen els dies 15
i 16 dos partits extraordinaris
el Gràcia i el Catalunya.El primer és el darrer en-
contre que juga el Gràcia com a
comiat dels seus socis.Saura, Palau, Agustí, Cala-
tuyud, Mejías, Roig, Cortés, La-
pau, Soler, Peidro, Peyró, Dal-
mau, Sastra, Orríols, Carpio,
Gallard.L'equip gracienc el formaran
nou elements amb què com-
pararà el Gràcia, futur Catalu-
nya.E l'ida 16 serà també d'esde-
veniments al terreny del Grà-
cia.El Catalunya F. C., no po-
dent utilitzar el seu terreny del
Guinardó, jugarà en el camp
dels graciencs, i s'enfrontarà a
un equip que serà el Barcelo-
na o el Júpiter.L'equip del Catalunya el for-
maran ja els ex-jugadors de
l'Europa amb els del Gràcia.Arbitrarà l'encontre Llobera,
i el partit serà d'homenatge a
Lluís Companys, al qual es farà
lliurament d'un bastó de man-
dat, com a record per haver es-
tat el primer governador popular
de Barcelona, natural de Gràcia.

EL CAS FLORENZA

Per aclarir els fets que con-
corren en el "cas" del juga-
dor Florença, arrelletat inde-
gudament per l'Uro, dels de-
talls del qual vam donar com-
pte en anteriors edicions, la Fe-
deració Catalana de Futbol, en
atenció a la demanda presenta-
da pel Catalunya F. C., sobre
una informació depurada.Florença segueix sense pre-
sentar-se a fitxar pel Catalu-
nya.

CAPILARINA SIMON

Es el millor producte vegetal conegut fins avui. Fa sortir el cabell en
molt pocs temps. Un flascó dura 30 dies i e cabell creix bo i bonic. En
venda: Casa Segalà, Farmàcia de la Creu, carrer d'Aragó. Doctor
Andreu, i Vda. Alzina

TRACTAMENT NO OPERATORI DE LES HERNIES

Per les Inyecciones Proliferantes Obliteradoras. Guarniment radical
garantit en pocs dies. Sense bragues, sense operació i sense
haver d'abandonar les habituals ocupacions.

Passeig de Gràcia, 121, principal. De 3 a 5. Telèfon 72142

CICLISME

AVUI A LA NIT AL VELO-
DROM DE SANSPrieto, J. C. Ferrer i Espanyol
en carrera darrera motoTot fa creure que la gran reunió
d'avui a la nit al Velòdrom tindrà
un falaguer èxit. Hi ha una gran
demanada d'entrades que fa pre-
veure que, ultra un èxit esportiu,
serà un bell èxit popular.Prieto, l'estayer alacantí format a
França, arribà ahir a migdia de
Marsella, i a la tarda s'entrenà un
xic per reprendre coneixement de
la pista.Ferrer i Espanyol donaren abir
per acabar llur entrenament. Si bé
donaren poques voltes, en feren
algunes a velocitats verament im-
pressionants, ja que rodaren prop dels
70 quilòmetres.Tots tres stayers no s'han amaga-
t de mostrar llur confiança en el re-
sultat de la carrera.Havent sorgit alguns inconve-
nients per part del Sans per a poder
presentar complet el seu equip,
s'ajorna l'encontre corresponent al
campeonato interclubs. En lloc d'a-
quest encontre es farà un match
omniun entre quatre equips, ultra
una carrera de primes.L'ordre del programa serà el se-
güent:

A les 10: Carrera de primes.

A les 10:10: Carrera a l'austra-
liana (match omniun).A les 10:30: Primera mànega del
match de mig fons.A les 10:55: Carrera d'eliminació
(match omniun).A les 11:13: Segona mànega del
match de mig fons.A les 11:45: Carrera individual de
30 voltes amb sprints cada cinc
voltes (match omniun).A les 12: Tercera mànega del
match de mig fons.La reunió començarà puntualment
a les deu per acabar abans de dos
quarts d'una.La carrera de mig fons serà en
tres mànegues de 20 quilòmetres
cada una i serà disputada per An-
toni Prieto, entrenat per Saura; J.
C. Ferrer, entrenat per Boixader, i
J. Espanyol, entrenat per Rubio.Els quatre equips que disputaran
la carrera match omniun seran:
Campamà-Benages, Valent-Plans,
Membrado-Capdevila i Zamora-Ro-
vira. Entre aquests equips hi ha una
fora rivalitat esportiva. Encara que
indubtablement l'interès màxim de
la reunió està en el match de mig
fons, preveiem que aquest match
omniun no serà pas gaire menys
interessant.

B O X A

JACK CONNTRAY VENCE
CLUAEn la reunió pugilística celebrada
dimarts passat a Sabadell el negre
Jack Contray vencé el pes ploma
català Clua per punts després d'un
combat que va plaure molt als que
el presenciaren.El mateix que el dia del seu debut
a Barcelona, Clua va avar-se apagan-
a mesura que transcorrien els rounds.Quant al negre Jack Contray hom
convé que es troba actualment en una
forma excel·lent.GRAN VETLLADA AMATEUR
PER AL DIVENDRES AL
LUNA PARCDemà, divendres, dia 14, es celebrarà
una gran vetllada amateur al Luna
Parc seguint les que fins ara es ve-
nen celebrant a aquest local amb tant
èxit.Els organitzadors volen donar a co-
nèixer en aquestes reunions, i així ho
pugen a efectuant, tots els púgils que
vagin destacant-se més i a l'objecte
escolleixen quantes ocasions s'el pre-
sentsen per a cercar-los adversaris que
es pugui veure la classe.Així en la vetllada que esmentem
figura com a darrer combat el dels pe-sos welser Cantalero-Valera, ambdós
d'una duresa extraordinària tant en
la pegada com en l'encaix.L'afició recordarà el comportament
d'ambdós que quedaren finalistes en
el campionat amateur i tindran gust
a veure repetir aquest combat.També lluitaran els ja coneguts, si
bé no han estat encara acarats, Mata-
sana i Sagrado.Pujaran al quadrilàter per a con-
tenir en un renyit match Vilanova i
Prades, dos boxadors d'una esgrima
poc corrent ço que permetrà veure
una lluita noble i elegant.Pueyo i Alonso seran altres dos
contrincants quins segurament merei-
xeran aplaudiments de la concurrència
per la netedat i bona boxa d'ambdós.També lluitaran Cuenca i afont que,
malgrat de portar en la boxa un temps
i haver-se acarats, el match entre am-
bós no desagradarà.Obrià la gran vetllada que hi ha
per a tots els gustos, dos preliminars
de púgils locals també coneguts.La secció de boxa de la Unió Re-
publicana Gracienc, pensa organitzar
unes vetllades de boxa d'aficionats, a
l'aire lliure; de moment compta amb
un estatge espaiós situat al Passeig de
Sant Joan, 183, on el dia 13, a les
deu de la vetlla, tindrà lloc la vetlla-
da d'inauguració amb el programa se-
güent:

Berdejo-Bullas (mosques).

Pérez-Soler (mosques).

Colás-Sanmartín (galls).

Bernabén-Sañón (lleugers).

Prats-Navarro (welters).

També hi haurà una exhibició entre
els pesos mig Lorenzo campió d'Espan-
ya, Valldaura i Roselló.

NATACIO

AVUI SURT CAP A LISBOA
L'EQUIP DEL C. N. BARCE-
LONAAquest matí han de sortir cap a
Madrid i després continuar cap a
Lisboa, els nedadors del Club de
Natació Barcelona que han d'actuar
allí durant els darrers dies d'aques-
ta setmana.Els expedicionaris arribaran a
Lisboa a la nit de demà, divendres,
per actuar en llur primer partit el
dissabte a la nit enfront al potent
equip del "Sport Alges e Dafundo".Al dia següent, diumenge, per
la tarda, es celebrarà el segon festi-
val contra el mateix club en la pla-
cia d'Alges inaugurada recent-
ment. Després d'un dia de descans,
el dimarts els catalans s'enfrontaran
a l'equip del "Sport e Benfica",
també de Lisboa. I el dia 20 sortiran
de Lisboa per a, segurament,
efectuar a son pas per Madrid, ja de
regres una exhibició en la dita capi-
tal.Formen l'expedició, Batalló, Sa-
bata, Santacana, Palatx, Cruells,
Zwiler, Mora, Prieto, Aranz, Ruiz-
Villar i el delegat senyor Serinyà de
la Junta Directiva del Club de Na-
tació Barcelona, també en qualitat
d'arbitre per a dirigir algun dels
partits a celebrar.

ATLETISME

VOLTA A BADALONA

Les inscripcions per aquesta ma-
nifestació que es celebrarà el vi-
nent dissabte al matí a Badalona,
han assolit un nombre extraordinari.Les tasques d'organització que els
entusiastes elements badalonins por-
ten a cap, faran que desvetlli entre
els animals de l'esport a la veïna
ciutat, un fort interès, ja esportiu
com també espectacular, car el cinc
quilòmetres del recorregut de la
costa, i no cal dir que tot el circuit
serà degudament controlat i sense
que al pas dels corredors sigui mo-
lestat per cap obstacle.A més del gran nombre de corre-
dors i el fet de participar-hi les pri-
meres figures d'aquesta branca de
l'atletisme, el qual per si sol ja
permet entreveure una forta lluita
cal comptar amb els molts premis,
així com també amb la valuosos opa-
cedida per l'Ajuntament, que els or-
ganitzadors ja tenen al seu poder
per tal de premiar als vencedors d'a-
questa volta.

B I L L A R

INAUGURACIO DEL BILLAR
CLUB GRACIAAvui, dijous, dia 13, a les deu
de la vetlla, està anunciat l'acte
inaugural del "Billar Club Gràcia", in-
stallat al Bar Vermouth, Salmoron, 81,
en el que prendran part:V. Canoves, del B. C. C. contra E.
Matabosch, del B. C. H. que jugaran
un partit a 150 caramboles, lliure.F. Sánchez i F. Borrás, ambdós del
B. C. C., a 15 caramboles (tres ban-
des).J. Van Duppen i R. Vives ex cam-
pió del món i campió d'Espanya, res-
pectivament, que jugaran al quadre
45/2 un partit a 250 caramboles.Per donar més relleu a l'acte, el
Billar Club Gràcia es complau con-
vidar a tots els aficionats al noble joc.

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE BARCELONA

COMPANIA VALENCIANA
DE VICENTS BROSETAAvui, dijous, tarda, a dos quarts
de sis: Les comèdies en un acte
RANCORS DE L'HORTA
ELS LIOS DE MON COSÍDIA DE PROVA
Nit, a un quart d'onze:
RANCORS DE L'HORTA
ESTRENA DEL BOCA DE COMEDIE
en un acte, de Felip Mella,
PATRONS I PROLETARISELS LIOS DE MON COSÍ
Demà, divendres, tarda: RANCORS
DE L'HORTA, PATRONS I PROLETARIS
ELS LIOS DE MON COSÍ. Nit: PATRONS
I PROLETARIS. El regre de l'emigrant
i l'esport de ma cunya.TEATRE NOU
TEMPORADA D'ESTIU
Gran Companyia Lírica
SAUS DE CABALLEPrimera act: director: PERE SEGURA
Avui, dijous: Repetició del cartell
de dimarts, en virtut de l'èxit assolit.
Tarda, a les 4:45: BUTAQUES des de
Pis. 1750. GENERAL, 0'50. Actes pri-
mer i tercer de l'opera MARINA, per
Francisco Benen, Consoledó Penadés,
Lluís Fabregat i Ignasi Cornadó, i LOS
CLAVELES, per Vicenta Simón. Nit, a
les deu: BUTAQUES des de Pis. 2'50.
LOS FALONES i LA DOLORESA, per
Vicenta Simón. Demà, divendres, tar-
da: DEBIT de la primera òpera GLORIA
ALCARAZ amb LA ROSA DEL AZAFRAN.ESPECTACLES DEMON
PLATJA DE LLORET DE MAR
Teatro de la Naturales
Diumenge, 16 d'agost
A dos quarts de cinc en punt de la tarda
ESPECTACULUM ARTISTIC I POPULAR
Els 100 homes d'En Fontbrenat
i l'opera

MARINA

Venda de localitats sense augment de
preu: Ciné Musical Espanyola, P. de
Gràcia, 51, Tel. 12012.

TEATRE POLIORAMA

2 PESSETES Butaca de 1.ª classe
1'50 PESSETES Butaca de 2.ª classe
Avui, dijous, 13 d'agost
DEBIT DE 7 ATRACCIONS
A UN QUART D'ONZE DE LA NIT
PEPETA MARQUESVersos del viol i ballarina acrobàtica
OLGA AND REMOL'atracció més coneguda, procedents
del Casino de Buenos Aires
MANOLITA GUERREROBallarina classica espanyola
GEDEONCantant de muntà
ANGELETA ROSMúsica contemporània privada
GERMANS MARBELEn els seus indubtables experiments,
El darrer gran èxit del Gire de Price,
de Madrid

LIANA GRACIAN

Moderna vedette. Meravella d'agitat.

TEATRE COMIC

Gran Companyia de Revistas del Teatro
Romano de Madrid. Vedettes: Perilla
Grecó i La Yankes.Primera act: FAUSTINO BRETARÓ
Avui, dijous, tarda, a les 4:45: El
crandis exit

LA NIÑA DE LA MANCHA

Nit, a les 10:15, 1.ª: Dama actua su
propia. 2.ª: La revista en dos actes LA
NIÑA DE LA MANCHA. Crescència de la
Companyia.

ENDERROCS

Garola i Vidal

Compra-Venda de Portes, Fi-
nestres, Bigues, Relxes i mate-
rial de ferros. CLOT, 1 al 3.
Telèfon 54998

VESTITS

AMB SOLE
Ptes. 25 al mes
poden vestir elegantment.
Lidia, 32, primer, primera

CAPITOL:

5 tarda i 10 nit: "Cu plato a la americana", In-
net Gaynor i Charles Farrell, "El valiente", Juan
Torrea (parlada en espanyol), Fox.

CATALUNYA:

5 tarda i 10 nit: Programa M. G. M. "Radona-
lar", Stan Laurel i Oliver Hardy, "El valiente", Juan
Torrea (parlada en espanyol), Fox.

PATHE PALACE I EXCELSIOR:

Sessió continua: "Yo quiero un millonario", Alice White, "La escuela
del dia", Tino Folgar, F. Brienho (parlada en espanyol), Noticiari i
cinta muda de 8 a 9.

LIDO CINEMA:

5 tarda i 10 nit: Prent únic Pres. 1.ª: "El pelotón de los torpes",
Stan Laurel i Oliver Hardy, "El mimado de la abuela", Narda Lloyd,
"El rompecabezas", Buxton Keaton.

GRAN TEATRE COMIAL

Sessió continua: "Redención" (Cine), Corinne Griffith, "La mujer en
la luna", dirigida per Fritz Lang (Ufa), Noticiari i Dibujos.

MONUMENTAL CINEMA:

Sessió continua: "La fuerza del bluff", Gien Tryon, "El rey del jazz",
Paul Whiteman (Universal), Noticiari, Comica i Dibujos.

CINEMA IRIS-PARK

Sessió continua: "Malas compañías", Frank Alberston, "Mujeres por
doquier", Victor Me Laglen, Noticiari i cinta muda.

ROYAL - BOHEMIA - DIANA:

Grans repeses a preus populars. "Día de paga", Charlot, "Gente de
guantes", Edmund Lowe i George O'Brien, "La caravana del obispo",
per Lois Wilson.

CINEMES

Coliseum

Temporada de repeses
REVISTA SONORA - MUSICA A LA
CARTA (dibujos sonors) - CASCARRA-
BIAS, per Ernest Vilches, Ramon Pe-
reda i Barry Norton. Tot son films
Paramount. Tarda, continua de quatre
a vuit, i nit, a les deu.

TRIOMF, MARINA I NOU

Programa per a avui: Marina:
CHIN (sonors) - PATINANDO SOBRE
HIELO (sonora) - FANTASMAS EN EL
CASTILLO (sonora) - LA TENTACION
DEL LUJO. Triomf: EL ANGEL AZUL
(sonora) - FANTASMAS EN EL CASTILLO
(sonora) - LA TENTACION DEL
LUJO.

Cine Principal Palace